

Atatürk organize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

OCAK
2019

SAYI 159

ENFLASYON NEREYE?

UCUZA
SATIYORUZ
PAHALIYA
ALİYORUZ

AİLE
ŞİRKETLERİNİ
GELECEĞE
TAŞIMAK...

UĞURTAŞ:
TEMKİNLİ
ADIMLAR
ATILMALI

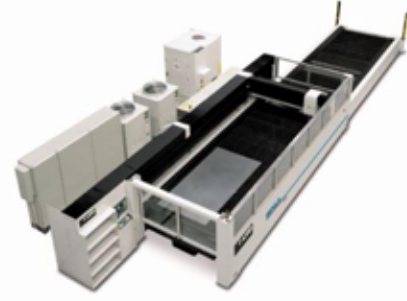
www.demsac.com.tr
info@demsac.com.tr
0232 376 84 00
0232 376 70 71

CNC LAZER KESİM

NUKON VENTO 315
FİBER 1,5 METRE X 3 METRE

LVD IMPULS 6020
2 METRE X 6 METRE

AJAN CNC PLAZMA KESİM (3 ADET)
3 METRE X 12 METRE

CNC ABKANT BÜKÜM
6 METRE BOY
CNC GİYOTİN KESİM
6 METRE BOY

DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ

BORU

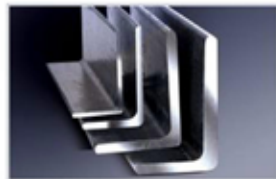
PROFİL

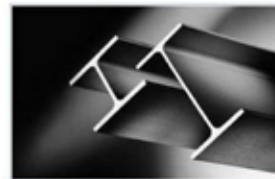
PROFİL

NPI-NPU

KÖŞEBENT-LAMA-SİLME-KARE

HEA-HEB-IPE

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

pasaport

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Temkinli adımlar atılmalı

**Hilmi
UĞURTAŞ**

İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı

Değerli Sanayici Dostlarım;
Türkiye’de iş insanlarına ‘en önemli problemlerinizi nelerdir’ diye sorulduğunda doğal olarak ‘enflasyon, faiz, piyasalarda yavaşlama ve daralma, kur hareketleri’ gibi cevaplar alınacaktır. ‘Tüm bu sorunların birleştiği ortak payda nedir’ diye baktığımızda ise karşımıza çıkacak doğru cevap ‘bilinmemelik’ tir.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, büyüme süreçlerinin beraberinde sorunlar getirmesi de kaçınılmazdır. Bir de bu ekonomiler küresel bir yapı içinde her türlü etkiye açık haldeyse, sorunlar çeşitlenecektir. Oynak döviz kurlarına karşı, artan faiz oranları altında, yüksek enflasyonda neler yapacağını belirleyebilir. Ancak temel çıkmaz, bu sorun alanlarında önümüzü görmeyi, tahmin yapıp, fikir

üretmeyi engelleyen kalın sis tabakasıdır.

Öngörülemeden hiçbir soruna karşı doğru tedbir geliştirme şansınız yoktur. Böyle ortamlarda alınacak kararların başarı ya da başarısızlığı ancak şansla açıklanabilir. Ancak, Türk sanayicisinin alın teri ve emeği ile yarattığı işletmelerinin şansa bağlı bir süreç sürdürmesini beklemek çok rahatsız edici bir durumdur.

İşte 2019 yılı, bu belirsizliklerle gelmiştir. Bu yılın başında iş dünyasının aklındaki pek çok sorun alanı ve soru vardır.

2019 yılında ekonomiyi en çok nelerin etkileyeceğine bakıldığında, ilk sıralarda ekonomik küçülmeyi, döviz kurlarında yaşanacak ciddi dalgalanmaları, yerel seçimlerin ekonomiye etkisini ve küresel ekonominin resesyona girmesini görmekteyiz.

Bu riskleri, ‘ABD ile ilişkilerin tekrar gerginleşme olasılığı, enflasyonun tekrar yükselişe geçme tehlikesi, Suriye ve Irak’ta içinde bulunduğumuz sıcak çatışma ortamının ne gibi uluslararası gelişmelere neden olacağı’ gibi sorular güçlendirmektedir. Bu arada ABD Merkez Bankası’nın (FED) atacağı adımlar da yakından takip edilmektedir.

Ayrıca sanayicilerimiz iç pazarda gündemde olan konkordato ve şirket iflasları sürecinin nereye varacağını öngörmekte zorlanmaktadır. Çünkü bu süreçler üretici-tedarikçi-satıcı ve son kullanıcı zincirini çok ciddi etkileyecek unsurlardır.

İş dünyasının büyüme tahminlerine bakıldığında, büyük çoğunluğun yüzde 2-3 bandının üstünü hayal bile etmediğini görüyoruz.

Enflasyonda ise genel beklenti, TÜFE’nin yüzde 15-20 bandında devam etmesi şeklindedir.

Yİ-ÜFE’nin düşmesi hususunda ise ciddi bir ikilem yaşanmaktadır. Üretim ve piyasaya hareketi artarsa, ithalata dayalı üretim yapımız yüzünden artacak bir Yİ-ÜFE oranı ile karşı karşıya kalmamız kaçınılmazdır. Oysa diğer yandan büyümeden de taviz vermemesi gereken bir ülke olduğumuzu da biliyoruz.

Döviz konusunda ise genel beklenti kurların yeniden yükseleceği yönündedir. Yapılan bir çalışmada, CEO’ların 2019 yılı hesaplarında kullandıkları dolar kuru tahminleri ortalamasının 6,12 TL civarında olduğu görülmektedir.

Faizde de, ciddi oranda düşüş olasılığı ne yazık ki zor görülmektedir. Bankaların çeşitli kampanyalar ile yeniden yapılandırmaya çalıştığı borçlanmaların, ortama temiz hava vermek dışında bir faydası beklenmemektedir. Çünkü faiz oranları makul seviyelere gelmedikçe, yapılan tüm uygulamalar borçların ötelenmesinden başka bir çözüm sunmamaktadır.

Şirketlerin neredeyse üçte ikisi 2019 yılı bütçele-

rini tamamlamak için ya hala beklemedeler ya da her an revize etmeye hazır bir planlama içinde-ler. Yani stabil bir bütçe yapmak çok güç bir hale gelmiştir.

İstihdam konusunda ise iş dünyasının yine üçte ikisi mevcut durumlarını koruma gayretinde olacaklarını belirtmektedir. Genel hedef, şu andaki çalışanları mümkün olduğunca koruyabilmek gibi gözükmektedir.

Asgari ücretteki artışın istihdam maliyetleri-ne yansımaları, ilk dönemlerde çeşitli desteklerle azaltılmaya çalışılıyor. Ancak, bu desteklerin geçici olduğu gerçeği, temel istihdam maliyetlerindeki artışı unutturmamaktadır.

Diğer yandan TÜFE ile asgari ücret arasındaki ilişkilendirmenin, Yİ-ÜFE'ye bakıldığında işveren açısından çok da hakkaniyetli bir yaklaşım olmadığı da görülebilmektedir.

İhracatta ise, herkesin umudu Avrupa Birliği pazarıdır. Geleneksel pazarımız olan AB ile yu-muşayan ilişkilerin ve AB ülkelerinde hükümetler tarafından, yaşanan ekonomik durgunluğa karşı geliştirilecek tedbirlerin Türkiye'nin 2019 yılı ihra-catına olumlu yansımaları beklenmektedir.

Bu arada Ortadoğu ve Kuzey Afrika pazarları-na yönelik çalışmaların artacağı da görülmektedir. Ancak bu iki pazarın uluslararası siyasi olaylardan çok etkileniyor olması ciddi bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir. İthalatta ise, Türkiye ekono-misi ithalata aşırı bağımlı bir yapıda olduğu için, yavaş ve düşük büyümenin ithalatta bir toparlan-ma yaratması beklenmektedir. Elbette, gönlümüz-den geçen, ithal edilen bazı yatırım ve ara malları-nı ülkemizde üretmeye başlayabilmektir.

İthalat ve ihracattaki bu beklentilerin cari açığın düşmesine etki yapacağı da öngörülmektedir.

Ülkemizde yatırımı bulunan ya da yatırım planlayan yabancı sermaye sahiplerinde ise his-sedilen en büyük tereddüt, ekonomideki küçül-menin ne kadar süreceğidir. Bunun yanında yerel seçimlerin ulusal ekonomiye yaratacağı etkiler ve Türkiye'nin uluslararası ilişkilerdeki tavrının nasıl olacağı ve bu durumun uluslararası ilişkilere nasıl yansıtacağı sorgulanmaktadır.

Bu sıkıntılı dönemde, daha öngörülebilir bir or-tam için yapılması gereken en önemli adım olarak ise, yapısal bir istikrar programının bir an evvel

uygulamaya konması gözükmektedir. İş dünyası bu programın IMF destekli mi, yoksa IMF'siz mi olması gerektiği konusunu tartışmaktadır. Hükü-met yola IMF'siz devam etme yönünde irade be-yan etse de, IMF uygulamaları ile bu sürecin daha çabuk aşılabileceğini düşünen bir kesim de mevcuttur.

Makro düzeydeki küresel ve ulusal ekonomi rüzgarlarını bir tarafa bırakırsak, ülkemiz şirket-lerindeki en önemli sorun alanı ise aşırı borçlan-madır. The Economist dergisinin "2019'da Dünya" raporunda küresel borcun 10 yıl öncesine göre yüzde 20 artarak GSYH'nin yüzde 271'ine ulaştığı belirtilirken, gelişmekte olan ülkelerde borcun bu oranın da üstünde olduğu düşünülmektedir. Bu durumda Türkiye'deki özellikle KOBİ'lerde ciddi bir borç sarmalının olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Siyaset bu dönemde gerek tüketicileri gerekse başta KOBİ'ler olmak üzere firmalara nefes vermek için çeşitli destek mekanizmalarını açıklayarak uygulamaya koymaktadır. Elbette bu tür destekler can suyu niteliğindedir. Ancak ekonomi ve finan-sın dengeler üzerine kurulu olduğunu düşünür-sek, gelişmekte olan her ekonomide, verilen bazı tavizlerin muhakkak ekonomik bir geri dönüşü ve maliyet yansımaları olacağını da aklımızdan çıkar-mamalıyız.

Desteklerin iyileştirici etkisi olması gereklidir. Yoksa yanlış giden şeyleri bir kez kurtarmanın genel gidişata olumlu bir etkisi olmayacaktır. İster kamu bütçesinden olsun, ister bankacılık sektö-ründen, verilen desteklerin maliyetlerinin ve geri dönüşümlerinin, Türkiye'nin büyüme ve istih-dam yaratma ihtiyaçlarına yapacağı etkinin ciddi şekilde hesaplanması gereklidir. 2019 yılı bizlere yüksek kazançlar, yeni yatırımlar gibi hayaller ile gelmemiştir. 2017 yılı sonunda nasıl "2018 ve 2019'u bir bütün olarak görmeli ve planlamalarımı-zı ona göre göre yapmalıyız" dediysek, bugün de 2019 ile 2020'yi bir blok olarak görerek stratejimizi o şekilde belirlememizin doğru olacağını düşün-mekteyiz. Bu denli fırtınalı bir denizde, gemiyi yüzdürmenin en iyi yolunun temkinli hareket etmek olduğunu artık hepimiz biliyoruz. Ya ge-miyi güvenli bir limana çekip bekleyeceğiz ya da kıyıdan kıyıdan günlük hava durumuna göre rota belirleyerek gidebildiğimizce yol alacağız.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ
SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN
YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Besenigir BAZIKI
YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Camdıbi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

8 Hedeflenen değil gerçekleşen enflasyona odaklanmalıyız

- 8 Hedeflenen değil gerçekleşen enflasyona odaklanmalıyız
- 12 Sanayi Üretim Endeksi sonuçları açıklandı
- 13 Ucuza satıyoruz pahalıya alıyoruz
- 16 Kurumsal sektör hesapları açıklandı
- 18 Kişi başına gelirden en yüksek pay İstanbul'un
- 20 KOSGEB 2019 destekleri belli oldu

- 22 Türkiye'nin israf raporu
- 24 Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

- 28 2019 yılındaki küresel ekonomik tablo
- 30 Dünya Bankası'ndan Türkiye tahmini
- 32 Fırsatlar Ülkesi Hindistan
- 40 İzmir ihracat ve ithalat Türk Anonim Şirketi
- 42 İAOSB'de 'aile şirketleri geleceğe nasıl taşınır' konusu tartışıldı
- 46 Bir başarı hikayesi: Şanlı İlaç
- 50 Dünya Mirası Listesi'nde İzmir
- 54 İAOSB'de 'Solistler Geçidi'
- 56 Nesneleri nano ölçekte şekillendirmenin yolu bulundu
- 58 2019 'Göbeklitepe' Yılı

13

13 Ucuza satıyoruz
pahalya alıyoruz

18 Kişi başına gelirden en
yüksek pay İstanbul'un

24 Ekonomideki gelişmeler
nasıl yorumlandı?

32 Fırsatlar ülkesi Hindistan

42 İAOSB'de 'aile şirketleri
geleceğe nasıl taşınır'
konusu tartışıldı

54 İAOSB'de 'Solistler Geçidi'

18

32

54

Hedeflenen değil gerçekleşen enflasyona odaklanmalıyız

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından sürekli ıskalanan hedefler nedeniyle piyasalar planlamalarını hedeflenen enflasyona değil gerçekleşen enflasyon rakamlarına göre oluşturmaya başladılar.

2018 yılı Türkiye ekonomisi için oldukça zorlu geçti. Yaşanan zorluklar nedeniyle, Türkiye'nin başındaki bir çok soruna rağmen ekonomi özellikle 2018'in son iki çeyreğinde gündemde önemli bir yer aldı. Ve sonuçta enflasyon son 16 yılda ilk kez yılı yüzde 20'nin üzerinde tamamladı.

İktisat biliminde kural nettir: Sağlıkta olduğu gibi ekonomide de doğru teşhis doğru sonuçlar verir. Türkiye'de ise uzunca bir dönemdir sonuç almak amacıyla teşhisler üretildiği izleniyor. Doğru teşhisi kurabilmek için sunulan verileri doğru okumak, bütünlüklü olarak incelemek gerekiyor.

2018 yaz aylarında önce kurlar çok hareketlendi. Ağustos ayı içinde ABD doları 7 TL'nin üzerine sıçradı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, faizi yüzde 24'e yükseltti. Kurlar daha sonra bir miktar gerilese de, TL, yılı yüzde 40 dolaylarında

kayıpla tamamladı. Ekonomiyi kontrol altına alarak, soğutma gayretleri belli oranda başarılı oldu ancak bu durum büyümenin de durgunluk sürecine girmesine neden oldu. Büyümede yaşanan bu etkinin kaçınılmaz sonucu ise işsizlik oranlarındaki olumsuz gelişmeler ile kendini gösterdi.

Yeni yılın ilk günlerinde TÜİK tarafından açıklanan enflasyon verilerinde TÜFE'nin yüzde 20,30 olarak gerçekleşmesi hususunda pek çok farklı bakış açısı ve değerlendirme mevcuttur. Bir bakış açısına göre YEP'de belirlenen yüzde 20,8'lik oranın gerisinde çıkan TÜFE sevindiricidir. Bir başka bakış açısına göre de, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından 30 Ocak 2018 tarihinde açıklanan 2018 yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 7,9'a göre, durum son derece düşündürücüdür.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından sürekli ıskalanan hedefler nedeniyle piyasalar planlamalarını hedef enflasyon rakamlarına göre değil, gerçekleşen enflasyon rakamlarına göre oluşturmaya başladılar.

Ortaya çıkan enflasyon rakamlarını irdelediğimizde Eylül ayında yıllık yüzde 24,52 çıkan ve yıllık yüzde 46,15 çıkan Yİ-ÜFE'nin yıl sonunda geldiği bu duruma; daralan iç

oranında artmış olması vatandaş tarafından enflasyon rakamlarının algılanmasını etkilemiştir. Bu etkinin en büyük yansımasını ise memur, emekli ve çalışanların 2019 yılı ücret ve maaşlarının belirlenmesinde göreceğiz.

Enflasyonu irdelerken, hesaplama sepetinde bulunan 407 kalem mal ve hizmetten sadece dörtte birinin fiyatının gerilemiş olduğu görülmektedir. Ancak bu mal ve hizmetlerin TÜFE endeksi içinde ağırlıkları fazladır. Bu husus kamuoyunda bir tartışma yaratmış ancak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yaptığı resmi açıklama ile tespit ve değerlendirmelerinin doğru olduğunu beyan etmiştir.

Enflasyon rakamları iyi midir, kötü müdür tartışmasına girmeden, Türkiye'nin de içinde bulunduğu kırılgan ekonomilerin enflasyon oranlarına bakmak faydalı olabilir.

Bu oranlar Güney Afrika'da yüzde 5,2, Brezilya'da yüzde 4,05, Endonezya'da yüzde 3,13, Hindistan'da yüzde 2,33'tür. Bir tek Arjantin'de gerçekleşen enflasyon Türkiye'nin üzerindedir ancak Arjantin'de iflas noktasına gelmiş, parasının değeri yüzde 100'e yakın erimiş ve sonunda IMF ile masaya oturup stand-by anlaşması yapmış bir ülkedir.

Hangi yönden bakılırsa bakılsın, Türkiye'deki enflasyon rakamlarının rahatsız edici olduğu ortadadır. Bu rahatsızlığın 2019 ve 2020 yıllarında bir düşüş beklense de devam edeceği öngörülmektedir.

Bu gerçekler ışığında enflasyon ile mücadelenin nasıl yapılacağı büyük önem kazanmaktadır. Bu mücadelenin belirlenmesinde Türkiye'nin

talep, uygulanan vergi indirimleri, fiyatlar üzerinde oluşan baskı ve petrol fiyatlarında yaşanan gerilemenin etkili olduğu görülmektedir.

Özellikle petrolün varil fiyatı Ekim ayı başında 84 dolar seviyesinde iken Aralık ayı sonunda yüzde 34,5 gerileyerek 55 dolar seviyesine inmesi, Türkiye'nin enflasyon rakamlarına ve cari açığına olumlu etki yapmıştır.

Ancak özellikle gıda fiyatlarının yüzde 25,11

Tüketicinin karşısına makul fiyatlarla çıkılmalıdır. Maliyetleri düşürecek hamleler yapılmadan, TÜFE'yi kalıcı olarak aşağıya çekmek mümkün değildir. Bu gerçeği, çekirdek enflasyonda görülen direnç de teyit ediyor.

önünde çok ciddi bir dönemeç vardır. O da 31 Mart yerel seçimleridir. Hükümet vergi indirimleri, yeni teşvik ve destekler ile durgunluğa girmiş ekonominin bir şekilde yürütmesini sağlama yönünde hareket etmektedir.

Bu noktada verilen bu teşvik ve desteklerin sadece borçların yeniden yapılandırılmasına değil, piyasa şartlarının normale dönmesine de yapacağı etki izlenmelidir. Talebin olması için tüketici ya da kullanıcının alım gücünde bir artış olmalıdır, ancak bu alım gücünün tespitinde istihdam yaratan iş ve hizmetlerin finansal durumuna

da bakmak gereklidir.

Enflasyonla mücadele için mal ve hizmet üretkenlerin maliyetlerini düşürerek, bu mal ve hizmetleri makul, satın alınabilecek fiyatlarda tüketicinin karşısına çıkarmak gerektiği en gerçekçi yaklaşımdır.

Bir başka ifadeyle, maliyetleri düşürecek hamleler yapılmadan, TÜFE'yi kalıcı olarak aşağıya çekmek mümkün değildir. Bu gerçeği çekirdek enflasyonda görülen direnç de teyit etmektedir.

2018 yılı sonundaki enflasyon rakamlarını değerlendirirken çok dikkatli değerlendirilmesi gereken bir nokta da, yüzde 20,30 ile gerçekleşen TÜFE'ye karşılık Yİ-ÜFE'de ortaya çıkan yüzde 33,64'lük enflasyon oranıdır.

TÜFE ile Yİ-ÜFE arasında üretici fiyat endeksi aleyhine oluşan yüzde 13,34 lük makasın nasıl kapatılacağı konusu ne yazık ki açık değildir.

Bu makasın kapanması için petrol fiyatlarında düşüş belki etki yaratabilir ancak tek başına bir sonuç yaratamayacağı da hesaba katılmalıdır.

Burada ise yıllardır konuşulan ara ve yatırım malı ithalatındaki bağımlılığımızın azaltılması konusu öne çıkmaktadır. Döviz kurlarının istenen seviyelerin üstünde yürütmesi, Türkiye'nin ithalata bağımlı üretim ve tüketim yapısını hızlı bir biçimde değiştirmesi gereğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Enflasyonla mücadelede merkez bankalarını

Ekonomi politikalarına dikkat

Koç Üniversitesi ve TÜSİAD ortaklığıyla oluşturulan Ekonomik Araştırma Forumu'nun düzenlediği "2019 Yılında Türkiye Ekonomisi" konferansına, ekonomik kriz damga vurdu.

Ekonomist Uğur Gürses, Türk reel sektörünün 10 yıl öncesine göre yüzde 35 daha borçlu olduğunu söyledi. 2001 krizinde Anadolu sermayesinin bu kadar borçlu olmadığını, bol para döneminin siyasetteki hataları yorgan gibi örttüğünü anlatan Gürses, "Bankacılık sisteminden 21 milyar dolarlık çıkış var. 1994 ve 2001 krizlerinden daha sert etki yaptığını kredi bacağından görüyoruz. Ciddi bir kredi krizi var. Karşılıksız çeklerin sonradan ödenme durumu yüzde 30'lardan yüzde 5'e düştü. Ekonomi politikası 'bize bir şey olmaz' şiarı ile yürütülüyor. Sular çekildi ve biz mayosuzuz" dedi.

Merkez Bankası'nın son yıllarda ekonomide yaşanan yangınları söndürmekte çok geç kaldığını anlatan Gürses, piyasa dışı önlemlerin yaygınlaştığını, vergi indirimleri ile borç aflarının seçim yatırımı olduğunu, bu durumun ahlaki çöküntüyü artırdığını kaydetti.

Eski Hazine Müsteşarı Mahfi Eğilmez de, talepte bir gerileme olduğunu,

2018 yılı 4. çeyreğinde eksi 2'den daha büyük küçülme olacağını belirterek, bu yılın ilk iki çeyreğinde de büyümede eksiler görülebileceğini ifade etti. Türkiye'nin artık reel sektör kriziyle karşı karşıya olduğunu ve bu durumun bankalara yansıdığını kaydeden Eğilmez, bu durumda bankacılık sektörünün kendisini kurtarmasının çok zor olduğunu söyledi.

Eğilmez, "Kredi kartlarına gelen aflar kalıcı etkiler yaratıyor. İnsanlar ödememeye başlıyor. Hukuk ve eğitim sistemini düzeltmediğiniz sürece ekonomiyi düzeltemeyiz" dedi.

Koç Üniversitesi Ekonomi Bölümünden Prof. Selva Demiralp ise, "Bu kadar yüksek döviz borcu olan Türkiye'de kur şokunun şirketleri ne kadar etkilediğini bilmiyoruz. Merkez Bankası faiz indirirse ekonomi zarar görür" dedi.

zorlu bir sınav beklemektedir. Finansal sistemler içinde merkez bankalarından istikrarı sağlayıcı, para ve döviz piyasalarını düzenleyici olması ve gereken tedbirleri zamanına ve doğru biçimde alması beklenmektedir.

Son yıllarda küresel ve ulusal ekonomilerde yaşanan sorunları çözmek için düzenleyici politikalara odaklanan merkez bankalarının, temel görevlerinden olan finansal istikrarı sağlamak için enflasyonu yönetmeyi geri plana attığı söylenebilir.

En çok kullanılan para birimlerini yönettikleri için ABD Merkez Bankası (FED), Avrupa Merkez Bankası (ECB), İngiltere Merkez Bankası (BoE) ve Japonya Merkez Bankası'nın (BoJ) son yıllarda para politikaları üzerine yoğunlaştığını görmekteyiz. Para politikalarına yönelik atılan adımlar içinde fiyat istikrarının sağlanması ve hedeflenen enflasyon rakamlarının yakalanması hususunda zorluk çekildiği görülmektedir.

Ancak 2019 yılında fiyat istikrarının sağlanması alanında daha ciddi adımlar atılmasını beklemek yanlış olmayacaktır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da, 2019 yılında enflasyon görünümünde bir iyileşme sağlanması için sıkı parasal duruşun süreceğini açıklamıştır.

Ancak sıkı para politikası ile enflasyonla mücadele alanında siyasi karar alıcılar ile birlikte hemfikir olmak ve uyum içinde çalışmak önemlidir. Türkiye'de iş dünyasına yön veren herkesin "beklentileri yönetmek" ile "umut vermek" arasındaki farka çok dikkat etmesi ve bu konuda hassas olması gerekmektedir.

Öngörüler dayalı beklentiler, rakamlara dönüştürülerek, stratejiler oluşturulabilir. Ancak, umut vermek, hayale gidebilecek dikenli bir yoldur. Elbette, iyi niyet ve umutlarımız ile çalışmaya devam etmeli ancak hesaplarımızı da verilere göre yapmalıyız.

Sanayi Üretim Endeksi sonuçları açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), geçen yılın Kasım ayına ilişkin sanayi üretim endeksi sonuçlarını açıkladı. Buna göre, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Kasım 2018'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,5 azaldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi de Kasım'da bir önceki aya kıyasla yüzde 0,3 düşüş kaydetti.

Durumu son 10 yılın en büyük daralması olarak değerlendiren ekonomistler özetle şu yorumları yaptılar:

Sanayi üretimindeki daralma, ekonomik daralmanın habercisidir.

Endekste bu düşüş, krizin uzun süreli olacağını işaret ediyor. Ülkenin bir kriz yönetimi anlayışına ihtiyacı var.

Cari işlemler hesabı Kasım ayında 986 milyon dolar fazla vermişti. Bunun arkasında ithalatın aylık 20 milyar dolar seviyelerinden 15 milyar dolara gerilemesi yatıyor. Başka bir deyişle Türkiye'de ithalata bağımlı sektörler daha az ithal ediyorlar ve daha az üretimde bulunuyorlar. Örneğin takvim etkisinden arındırılmış ara malı üretimi yıllık yüzde 11,9, sermaye malı üretimi de yüzde 8,3 azalmış durumda. Sanayideki bu daral-

ma işgücü piyasasından, iç talebe birçok faktörü negatif etkileyebilir.

Türkiye'nin ihracatçı sektörlerini karakterize eden orta düşük ve orta yüksek sanayi üretiminde de yıllık daralmanın sırasıyla yüzde 14,2 ve yüzde 7,6 olduğunu görüyoruz. Kur krizi sonrasında fiyat avantajından faydalanarak ihracat atılımı gerçekleştirilememesinin de arkasında ithalat bağımlılığı yatıyor.

Enflasyon ve buna bağlı olarak faizlerin yüksek seyrettiği bir ortamda, yatırım iştahının yeniden görülmesi pek kolay görünmüyor.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından yayımlanan Türkiye İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Aralık ayında 44,2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın 9'uncu aya girdiğine işaret etti. IHS Markit tarafından İSO için hazırlanan imalat PMI Ekim'de 44,3 değerini aldıktan sonra Kasım'da 44,7'ye yükselmişti.

İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı.

Endekste 50'nin üzerindeki seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor. Döviz kurunun son aylarda görece istikrar kazanmasına

Sanayide sıkıntı büyüdü

paralel olarak girdi maliyet artış hızı yavaşlarken, talepteki gerilemeye de bağlı olarak nihai ürün fiyatları yaklaşık 6,5 yılda ilk kez geriledi.

Üretim alt endeksi Kasım ayındaki 42,2'den 42,6'ya yükselerek daralmanın art arda üçüncü defa ivme kaybettiğini gösterdi. Ancak üretimdeki daralma 8'inci aya girdi. Yeni siparişler alt endeksi 39,7'den 40,1'e yükseldi. Yeni siparişlerdeki daralma ise 9'uncu aya girdi. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi ise 47,2'den 48,6'ya yükseldi.

Ayrıca girdi alımındaki eğilime paralel olarak girdi stokları Aralık'ta gerilemeye devam etti.

Ucuza satıyoruz, pahaliya alıyoruz

Türkiye'nin dış ticaret kalitesi giderek bozuluyor. İhracat miktarı artarken, ihraç edilen ürünün değeri düşüyor. Öte yandan, ithalat miktarı azalmasına karşılık ithal edilen ürünün değeri artıyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Kasım 2018 ayına ilişkin dış ticaret endekslerine göre, ihracat birim değer endeksi 2018 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,9 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre; gıda, içecek ve tütünde yüzde 6,5, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 2,8 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,9 azalırken, yakıtlarda yüzde 8,8 arttı. Ancak İhracatın değeri düşerken miktarı arttı. İhracat miktar endeksi Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12,7 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 10,4, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 14,9, yakıtlarda yüzde 2,7 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 16,6 arttı.

İthalat Birim Değer Endeksi yüzde 1,7 arttı

İthalat Birim Değer Endeksi, 2018 Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 1 ve yakıtlarda yüzde 17,2 artarken, ham maddelerde yüzde 2,5 ve imalat sanayinde yüzde 1,3 azaldı. Ancak döviz kurundaki değer artışı yüzünden ithal edilen ürünün değeri artarken, buna bağlı olarak ithal edilen ürün miktarı azaldı. İthalat miktar endeksi Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22,5 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 13,9, ham maddelerde yüzde 24,5, yakıtlarda yüzde 16,8 ve imalat sanayinde yüzde 24,2 azaldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da (TCMB) ödemeler dengesi verilerini yayınladı.

Bir önceki yılın Kasım ayında 4,482 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, bu yılın aynı ayında 986 milyon dolar fazla verdi. Bunun sonucunda, 12 aylık cari işlemler açığı 33,9 milyar dolara geriledi. Böylece Türkiye 2009'dan sonra ilk kez 4 ay üst üste cari fazla vermiş oldu.

TCMB'den yapılan açıklamada cari dengenin fazla vermesinin sebebi olarak geçen yıl boyunca açık veren dış ticaret dengesinin bu ay fazla vermesi ve hizmet ihracatının artması gösterildi.

19 milyar dolar kaynağı belirsiz giriş

33,9 milyar dolarlık cari açığın 19,3 milyar dolarının kaynağı tespit edilemeyen girişlerin takip edildiği net hata noksan kaleminden kaynaklanması dikkat çekti. 2018 yılında net hata noksan hesabında cumhuriyet rekoru kırıldı.

Dış ticaret verilerine göre Türkiye, 2018'in 11 ayında yabancı ülkelere 11 milyar dolar faiz ve kar payı ödemesi yaptı. Yabancıların Kasım ayında portföy ve hisse senedi ile DİBS alımlarından elde ettiği kar ve faiz gelirlerinin toplamı ise 1,2 milyar dolar. 2018'in 11 ayında yurt dışına ödenen kar payı ve faiz toplamı 2 tane İstanbul Havalimanı'na eşit.

Girişim sermayesi fonlarına 400 milyon liralık kaynak

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca, girişim sermayesi fonlarına gelecek 5 yılda azami 400 milyon lira kaynak taahhüt edilecek.

Bakanlıktan Tech-InvesTR Programı (Girişim Sermayesi Destekleme Programı) kapsamında girişim sermayesi fonlarına kaynak aktarımına ilişkin duyuru yapıldı. Duyuruya göre, girişim sermayesi fonlarına kaynak aktarılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilendirilirken, "Girişim Sermayesi Fonlarına Kaynak Aktarımına İlişkin Karar" kapsamında, girişim sermayesi fonlarına bakanlıkça kaynak taahhüdünde bulunulacak. Bakanlık, ayrıca 400 milyon liralık tutarı artırabilecek. Bakanlığın protokol imzaladığı fonlar, imza tarihinden itibaren en geç 1 tam yıl içinde kurulmak ve taahhütlerini tamamlamak zorunda olacak. Aksi takdirde imzalanan protokol iptal edilmiş sayılacak.

Bakanlıkça yapılacak kaynak taahhüdüne ilişkin bilgiler ve başvuru şartları da duyuruda yer aldı. Buna göre; Bakanlıkça kaynak aktarılacak fonlar, TÜBİTAK tarafından "1514 Girişim Sermayesi Destekleme Programı" çerçevesinde şartlı destek kararı verilen kuruluşlara yatırımcı/ ortak olmayı tercih edecek. Portföy yöneticisi ya da yönetim ekibinden en az bir kişinin taşıması gereken şartlar da belirlendi. Söz konusu kişide, portföy

yöneticisi olarak en az 5 farklı şirkete yatırım yapmış veya yatırım kararı almış olması, yatırım yaptığı şirketlerin en az birinden son 10 yıl içinde kar ederek çıkması şartları aranacak.

Teknoloji odaklı girişim şirketlerine kaynak

Fon tarafından yatırım yapılacak girişim şirketlerinin de KOBİ ölçeğinde olması gerekecek. Yatırım yapılacak şirketlerin faaliyet alanı, TÜBİTAK'ın fonlara taahhüdü kapsamında Ar-Ge ve inovasyon odaklı olacak. Bakanlık taahhüdü de erken aşama yenilikçi ve teknoloji odaklı girişim şirketlerine kaynak aktarımında kullanılacak.

Türk Lirası, Dolar ve Euro

Fon başvuruları, portföy yöneticisi tarafından doldurulacak bilgi formunda yer alan bilgilerle bakanlık tarafından istenecek diğer bilgiler göz önünde bulundurularak değerlendirilecek. Fonun tabi olacağı kurallarla uygulamaya ilişkin hususlar, bakanlık ile fon arasında imzalanan protokolle belirlenecek.

Son başvuru 15 Şubat'ta

Başvurular, 14 Ocak-15 Şubat 2019'da portföy yöneticisi tarafından bakanlığa yapılacak. Kaynak aktarılacak fonlara ilişkin bilgi formuyla başvuru belgelerinin 15 Şubat mesai bitimine kadar bakan-

lığa ulaştırılması gerekecek. Bakanlıkça talep edilen bilgi formunda, fonun ismi, hedef büyüklüğü, bakanlıktan talep edilen taahhüt tutarı, bakanlık dışındaki yatırımcılar tarafından taahhüt edilen tutarlar, fonun kurulacağı ülke, fonun yatırım yapmayı hedeflediği şirket sayısı, yatırım yapılması planlanan sektörler, fonun yatırım yapması planlanan coğrafya, yatırımlardan çıkış stratejisi gibi bilgiler yer alacak.

Kayıtlı işsiz sayısı 1 milyon arttı

Kayıtlı işsiz sayısı bir yılda 910 bin, bir ayda 213 bin arttı.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) 2018 Aralık ayı verilerine göre, Aralık 2017'de 2 milyon

599 bin 292 olan toplam kayıtlı işsiz sayısı, Aralık 2018'de 3 milyon 509 bin 603'e yükseldi. Mart 2018'de 2,3 milyona kadar gerileyen kayıtlı işsiz sayısı, ekonomide kur yükselişleriyle başlayan ve üretimde yavaşlamaya neden olan krize paralel olarak hızla arttı ve 2009 krizi sonrasındaki rakamlar telaffuz edilmeye başlandı. Sadece son 9 ayda kayıtlı işsiz sayısı 1,2 milyon kişi arttı.

Kayıtlı işsizlerin yüzde 49'unun erkek, yüzde 51'inin kadın olduğu belirtildi. Bir diğer çarpıcı veriye göre, 3,5 milyon kayıtlı işsizden yüzde 30'unu 15-24 yaş grubundakiler oluşturdular.

2018 Aralık ayında işsiz sayısı bir önceki aya göre 213 bin kişi artarken, sadece 72 bin 410 kişi işsizlik ödeneği almayı hak kazandı. Aralık'ta işsizlik ödeneği kapsamında 577 bin 54 kişiye 543 milyon 62 bin 702 TL ödendi.

Yapılandırma süresi Şubat sonuna uzatıldı

Ödemelerini süresinde yapmadıkları için yeniden yapılandırma uygulamasının getirdiği hakları kaybeden borçlular, ödemelerini Şubat ayı sonuna kadar yaparak kanundan yararlanabilecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın, Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına

İlişkin 7143 Sayılı Kanun Genel Tebliği, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden

Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ve ilgili madde-si kapsamında yapılandırma başvurusunda bulunduğu halde 28

Aralık 2018 itibarıyla mesi gereken tutarları süresinde ödemeyen borçlular, söz konusu tutarları geç ödeme zammıyla birlikte 28 Şubat 2019'a kadar ödemeleri halinde yapılandırmadan yararlanmaya devam edebilecek. Verilen ek süreden yararlanabilmesi için ayrıca yazılı bir başvuru aranmayacak.

Kurumsal sektör hesapları açıklandı

Kurumsal Sektör Hesapları 2016-2017 verileri, GSMH'nin 2017 yılında bir önceki yıla göre yüzde 18,8 artarak 3 trilyon 64 milyar 141 milyon 76 bin TL'ye yükseldiğini ortaya koydu.

Mali olmayan şirketlerin 2017 yılı katma değer içindeki payı yüzde 58,4 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2016-2017 dönemi kurumsal sektör hesapları verilerini açıkladı. Mali olmayan şirketler, toplam ekonomide yaratılan katma değere en fazla katkı yapan sektör oldu. Mali olmayan şirketlerin oluşturduğu katma değer, yıllar itibarıyla artış eğiliminde olurken, 2017 itibarıyla toplam katma değer yüzde 58,4'ü söz konusu sektör tarafından üretildi. Bu sektörü sırasıyla hanehalkı ile genel devlet takip etti.

2017'de GSMH 3 trilyon 64,1 milyar TL

Gayrisafi Milli Hasıla (GSMH) 2017 yılında bir önceki yıla göre yüzde 18,8 artarak 3 trilyon 64 milyar 141 milyon 76 bin TL oldu.

Toplam gayrisafi tasarrufun GSYH'ye oranı 2017 yılında toplam ekonomi için yüzde 25,4 olarak

hesaplandı. Yüzde 10,4'ü hanehalkı, yüzde 9,4'ü mali olmayan şirketler, yüzde 3,5'i mali şirketler, yüzde 2'si genel devlet tarafından gerçekleştirildi.

Hanehalkı tasarrufunun kullanılabilir gelire oranı olarak tanımlanan tasarruf oranı, 2016 yılında yüzde 14,1 iken 2017 yılında yüzde 15 oldu.

Toplam ekonominin borçlanmasının Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'ya oranı 2016 yılında yüzde 3,8 iken, 2017 yılında yüzde 5,6 olarak gerçekleşti.

Ekonomi için önemli gösterge

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Ulusal Veri Yayınlama Takvimi'nde yer almayan Kurumsal Sektör Hesapları, Ulusal Hesaplar Siste-

Kurumsal sektörlerin toplam katma değer içindeki payları, 2016-2017

	2016	2017
Kurumsal sektörler		
Toplam ekonomi (S.1)	100,0	100,0
Mali olmayan şirketler (S.11)	57,6	58,4
Mali şirketler (S.12)	3,8	3,7
Genel devlet (S.13)	11,5	10,8
Hanehalkı (S.14 + S.15) ⁽¹⁾	27,1	27,2

(1) Hanehalkı, hanehalkına hizmet eden kâr amacı olmayan kuruluşları (HHKOK) da içerir. Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Kurumsal sektörlerle göre GSYH içindeki gayrisafi tasarruf oranları, 2016-2017

	2016	2017
Kurumsal sektörler		
Toplam ekonomi (S.1)	24,4	25,4
Mali olmayan şirketler (S.11)	9,0	9,4
Mali şirketler (S.12)	3,0	3,5
Genel devlet (S.13)	2,7	2,0
Hanehalkı (S.14 + S.15) ⁽¹⁾	9,8	10,4

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Hanehalkı sektörü temel göstergeler

	2016	2017
	Değer (Bin TL)	Değer (Bin TL)
Gayrisafi kullanılabilir gelir	1 801 167 599	2 138 857 949
Hanehalkı nihai tüketim harcaması	1 560 518 475	1 834 155 684
Gayrisafi sabit sermaye oluşumu	212 813 556	272 224 604
Gayrisafi tasarruf	255 259 944	323 996 035
	(%)	(%)
Gayrisafi tasarruf oranı ⁽²⁾	14,1	15,0
Gayrisafi yatırım oranı	11,8	12,7

(2) (Gayrisafi tasarruf/(gayrisafi kullanılabilir gelir+emeklilik haklarındaki değişime ilişkin düzeltme)*100)

mi ve Avrupa Hesaplar Sistemi'ne (ESA-2010) uyum kapsamında ilk defa 2009-2015 yılları için oluşturuldu. Kurumsal Sektör Hesaplarını; Mali Olmayan Şirketler, Mali Şirketler, Genel Devlet, Hanehalkı ve Hanehalkına Hizmet Eden Kâr Amacı Olmayan Kuruluşlar (HHKOK) oluşturuyor. Bu hesaplar, sektörlerin ayrıntılı analizine olanak sağlamakla birlikte bu sektörlerin açık ve fazlalarını gösteriyor. Aynı zamanda gelirin nasıl kazanıldığı, harcadığı ve tasarruf edildiği, bu hesaplar sayesinde açık bir şekilde gözlemlenebiliyor. Kurumsal Sektör Hesapları, yurt içi ve dış alım hesapları arasındaki etkileşimleri de gösteriyor.

KAPINIZ KONFORA AÇILIYOR

tam 36 yıldır

- Yanakayar Bahçe Kapıları
- Fotoselli Kapılar
- Bariyerler
- Endüstriyel Kapılar

- Yangın Kapıları
- Körük Sistemleri
- Panjur Sistemleri
- Yükleme Rampaları

Kişi başına gelirden en yüksek pay İstanbul'un...

Türkiye'de 2015'te kişi başına gelir 11 bin dolar iken 2017'de yüzde 3,8 düşüşle 10 bin 602 dolara indi. Önceki yıl sadece 10 il gelirini artırabildi. İstanbul, kişi başına GSYH'de ilk sırada yer aldı.

İl düzeyinde yapılan hesaplamalara göre, 2017'de Gayrisafi Yurt İçi Hasıla'dan (GSYH) en yüksek pay yüzde 31,2 ile İstanbul'un oldu. 970 milyar 189 milyon lirayla en yüksek hasılaya ulaşan İstanbul'u, Ankara ve İzmir izledi.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2015-2017 yıllarına ilişkin 'İl Bazında Gayri Safi Yurt İçi Hasıla' verilerini açıkladı. Türkiye'de 2015'te kişi başına GSYH 11 bin dolar iken 2017'de yüzde 3,8 düşüşle 10 bin 602 dolara indi. Vatandaş, dolar bazında 2 yılda yüzde 3,8 daha yoksullaştı. 2015'te TL bazında kişi başı gelir 29 bin 899 TL iken 2017'de 38 bin 680 TL oldu.

İstanbul ilk sırada

İl düzeyinde Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) hesaplamalarına göre; 2017 yılında İstanbul 970 milyar 189 milyon TL ile en yüksek GSYH'ye

ulaştı ve toplam GSYH'den yüzde 31,2 pay aldı. İstanbul'u, 280 milyar 581 milyon TL ve yüzde 9,0 pay ile Ankara, 191 milyar 468 milyon TL ve yüzde 6,2 pay ile İzmir izledi. İl düzeyinde GSYİH hesaplarında son üç sırada 2 milyar 787 milyon TL ile Tunceli, 2 milyar 276 milyon TL ile Ardahan ve 1 milyar 812 milyon TL ile Bayburt yer aldı.

GSYH'den en yüksek payı alan ilk üç il, 2017 yılında toplam GSYH'nin yüzde 46,4'ünü oluşturdu.

İstanbul'da kişi başına GSYH 65,04 TL

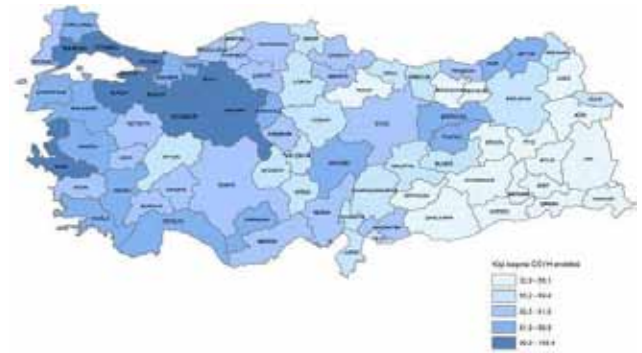
Kişi başına Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'da (GSYH) 2017 yılında, İstanbul 65 bin 41 TL ile ilk sırada yer aldı. İstanbul'u, 64 bin 659 TL ile Kocaeli ve 52 bin TL ile Ankara izledi. İl düzeyinde kişi başına GSYH hesaplamalarında, 14 bin 185 TL ile Şanlıurfa, 14 bin 80 TL ile Van ve 12 bin 729 TL ile

İl bazında GSYH payı, 2017

İl bazında kişi başına GSYH endeksi, 2017
[Türkiye=100]

Sanayi sektörü GSYH il payı, 2017

Ağrı son üç sırada yer aldı.

Sanayide de ilk sırada

İstanbul, sanayi sektöründe yüzde 29 pay ile 2017 yılında en yüksek paya sahip oldu. Ankara yüzde 8,2 pay ile ikinci sırada, İzmir yüzde 7 pay ile üçüncü sırada yer aldı. Sanayi sektöründe yüzde 0,04 ile Iğdır, yüzde 0,02 ile Ardahan ve Bayburt illeri listenin sonuna düştü.

Gümüşhane bile eridi

2017'de kişi başına TL bazında gelir sadece 10 ilde Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşti. 2017'de gelirini arttıran Hakkari, Iğdır, Şırnak, Tunceli, Kırşehir, Batman, Zonguldak, Hatay, Osmaniye, Kırıkkale illeri ise Türkiye'nin en yoksul illeri olarak öne çıkıyor.

2015'te Batman'da TL bazlı kişi başı gelir 12

bin 575 TL iken 2017'de 16 bin 943 TL'ye çıktı. Ancak aynı dönemde dolar bazlı gelir ise 4 bin 634 dolardan sadece 10 dolarlık artışla 4 bin 644 dolara yükseldi.

2019'da kişi başı gelirden en büyük düşüş ise yüzde 20,3'lük oranla Gümüşhane'de yaşandı. Gümüşhane'de 2015'te kişi başına GSYH 7 bin 196 dolar iken 2017'de bu 5 bin 735 dolara indi. İkinci büyük erime ise yüzde 15,6 ile Ordu'da yaşandı. Giresun'da da kişi başına gelir 7 bin 135 dolardan 6 bin 95 dolara geriledi. İstanbul'da da kişi başı gelirden dolar bazlı düşüş 2 yılda yüzde 3'ü buldu.

Bölgeler arasındaki gelir uçurumu ise derinleşiyor. İstanbul'un bulunduğu TR10 bölgesinde kişi başı gelir 17 bin 827 dolar iken bu TRB2 bölgesinde yer alan Van, Muş, Hakkari, Bitlis'te ise 4 bin 162 dolara geriliyor.

KOSGEB 2019

destekleri belli oldu

KOSGEB, 2019'da yenilenen 3 destek programı uygulayacak. Bu yıl girişimcilere erken ödeme imkanı da tanınırken, başvuru süreçleri sadeleştirildi. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB) 2019 yılı desteklerini ve yeni vizyonunu açıkladı. Buna göre; İş Birliği Destek Programı ile ilk kez teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'ler büyük işletmelerle işbirliği yapmaları halinde 10 milyon TL'ye kadar desteklenecek. Ayrıca Girişimciliği Geliştirme Destek Programı yüksek teknolojiye uyarlandı. Yeni girişimciye 360 bin TL'ye kadar kaynak sağlanacak.

Erken ödeme imkanı da getirildi. Buna göre, desteğin başlangıç tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvuranlar, erken ödemeden yararlanabilecek, erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek. Öte yandan KOSGEB'in başvuru süreçleri basitleştirerek dijital dönüşüme tabi tutuldu. Daha önce KOBİ'lerden yaklaşık 400 evrak isteniyor-

du. Artık bunlar e-Devlet'e taşındı. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı.

Teknolojik Ürün Programı

Yeni yılla birlikte tamamen yenilenen üç destek programı hakkında bilgi veren Bakan Varank, şöyle konuştu: "Teknoyatırım Destek Programı ile Ar-Ge ürünlerinin endüstrileşmesine ve ticarileşmesine özel önem vereceğiz. Program çağrısını bu hafta açacağız. 2018 yılında orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında kabul edilen 73 projenin 490 milyon TL'lik bir yatırım hacmi oluşturmasını bekliyoruz. Bu bütçenin 208,6 milyon TL'si KOSGEB tarafından desteklenecek. Bunlar içerisinde makine, teçhizat, yazılım, personel, kira, teknik danışmanlık ve eğitim giderleri yer alıyor." Varank, programla birlikte firmaların yatırım süreci içerisinde ticarileşme-

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, girişimcilerin çağrılarını açık programlara başvurmalarını isterken, "Tedarikçi ve üreticilerin beraber çalışarak cari açığı azaltacağı modelle KOSGEB'den daha verimli faydalanacağız" dedi.

ye yönelik giderlerinin de destekleneceğini ifade etti. Mevcut durumda destek kararı alınan 73 projeye ilgili bilgi veren Varank, "Nanoteknolojik su bazlı radar soğurucu kaplama malzemesi, milli metro aracı boji iskeleti, askeri kullanım amaçlı yardımcı güç ünitesi APU ve yerli modüller trafik radarı gibi teknolojik ürünler desteklenecek. Yapılan yatırımlar ile istihdama da katkı sağlayacağız. Özellikle ithalatı yüksek ara malların yerleştirilmesi için yakında ilan edeceğimiz, Uçtan Uca Yerleştirme programıyla KOSGEB desteklerine daha bütüncül ve stratejik yaklaşma şansını yakalayacağız. Bu sayede tedarikçi ve üreticilerin beraber çalışarak cari açığı azaltacağı bir modelde KOSGEB'den daha verimli bir şekilde faydalanacağız" diye konuştu.

İş Birliği Programı

Varank, 2019'da KOBİ'lerin büyük işletmelerle yapacakları iş birliklerini ilk kez destek kapsamına aldıklarını bildirerek, "KOBİ'ler, tabiri caizse abileri olan büyük işletmelerle iş birliği yapmaları halinde destekten faydalanacak. İş Birliği Destek Programı kapsamında ilk kez teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'leri 10 milyon TL'ye kadar destekleyeceğiz. Daha önce bu rakam, sadece 1,5 milyon TL idi. Yine önceki versiyonda 5 KOBİ'nin bir araya gelmesi şartı vardı. Bunu da ikiye indirdik. Programımızın çağrısı açık, başvuruları bekliyoruz" dedi.

Girişimcilik Programı

KOSGEB'in yeni girişimcilere yönelik planlanan Girişimciliği Geliştirme Destek Progra-

mında önemli bir değişikliğe gittiklerini anlatan Varank, "Yeni girişimci programımızla, hem geleneksel girişimcileri destekleyecek hem de imalat sektöründe faaliyet gösteren ileri teknoloji girişimcilerin yanında olacağız. Yani Girişimciliği Geliştirme Destek Programını yüksek teknolojiye uyarladık. Eğitimini almış, işletmesini kurmuş ve yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösterecek cesur girişimcilere 360 bin TL'ye kadar destek sağlayacağız. Girişimcilerimizi çağrısı açık olan bu programa başvurmaya davet ediyorum" ifadelerini kullandı.

Erken ödeme fırsatı

Üç programda da ilk kez erken ödeme yapılacağının müjdesini veren Varank, şunları söyledi: "Girişimcilikte desteklemeye esas tutarın yüzde 50'si, iş birliğinde yüzde 30'u, teknolojik üründe yüzde 25'i erken ödenebilecek. Erken ödeme makine, teçhizat ve yazılım için olacak. Desteğin başlangıç tarihinden itibaren 3 ay içerisinde başvuranlar, bu imkandan yararlanacak ve erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek"

KOSGEB'de dijital dönüşüm

Varank, KOSGEB tarafından sunulan hizmetlerin bürokrasiden arındırılmasına özel önem verdiklerini vurgulayarak sözlerini şöyle tamamladı: "KOSGEB'e başvuru süreçlerini basitleştirerek dijital dönüşüme tabi tuttuk. Daha önce KOBİ'lerimizden yaklaşık 400 evrak istiyorduk. Artık bunlar e-Devlet'e taşındı. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı."

Türkiye'nin israf raporu

Ticaret
Bakanlığı'na
açıklanan
Türkiye İsraf
Araştırması'na
göre, haftada
ortalama 2 ekmek
israf edilirken,
vatandaşların cep
telefonu değiştirme
sıklığı ortalama 3,7
yıl oldu.

Ticaret Bakanlığı'na açıklanan Türkiye İsraf Araştırması'na göre, haftada ortalama 2 ekmek israf edilirken, vatandaşların cep telefonu değiştirme sıklığı ortalama 3,7 yılı, otomobil değiştirme sıklığı 8 yıl ve üzerini buluyor.

Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan 2018 yılı Türkiye İsraf Araştırması sonuçlandı. Araştırma, bakanlık koordinasyonunda, bir araştırma şirketi ve Hacettepe Üniversitesi akademisyenleri iş birliğiyle Türkiye genelinde 26 ilde 2 bin 209 tüketici ile yapılan anket verilerine dayanarak gerçekleştirildi.

Araştırma kapsamına giren bireyler, çoğunluğu 18-29 yaş aralığında, 1405 ve 3 bin lira gelir grubunda, evli ve ücretli çalışanlardan oluştu.

Araştırma, aylık ortalama hane giderleri, konut, otomobil ve eşya sahipliği, bireylerin israf algısı, gıda, ekmek, giyim tüketim davranışı ve israfı, geri dönüşüm kavramının toplumdaki yeri, bireylerin tasarruf, birikim ve borçlanma davranışları gibi pek çok başlıkta önemli tespitler içeriyor.

Gıda tüketim davranışları ve israfına ilişkin sonuçlara göre, bireylerin çoğu haftada bir gıda alışverişi yaparken, alışverişte en fazla marketler ve ardından pazarlar kullanılıyor. Türk halkının geleneksel yapısı ve alışkanlıklarına paralel olarak hanelerin büyük çoğunluğu evinde yemek pişiriyor.

2017 araştırma sonuçları dikkate alındığında bitirilemeden çöpe atılan yemek miktarında artış

olduğu tespit edilirken, gıdaların tüketilmeden çöpe atıldığını belirtenlerin oranı yüzde 22,8 oldu. Bunun nedenleri gıdanın bozulması ve tüketilememesi olarak kayıtlara geçti.

Gençler daha sık cep telefonu değiştiriyor

Araştırmaya katılanların, bireysel günlük ekmek tüketim miktarı ortalama yaklaşık 0,78 adet olarak tespit edilirken, haftada ortalama iki adet ekmek çöpe atılıyor. Satın aldığı ekmeği tüketmeden çöpe attığını ifade eden bireylerin oranı ise yüzde 11,7 olarak belirlendi.

Cep telefonu olan bireylerin neredeyse tamamı akıllı telefon kullanırken, ortalama 3,7

yılda bir cep telefonu değiştiriliyor. Cep telefonu değiştirme nedenleri arasında öncelikle bozulma ve piyasaya çıkan yeni modele sahip olma isteği gösterildi. Genç yaşta bireylerin daha ileri yaş gruptakilerle göre daha sık cep telefonu değiştirdikleri görüldü. Otomobil değiştirme sıklığı 8 yıl ve üzeri olarak belirlendi.

Katılımcıların büyük bölümü ekonomik olduğu gerekçesiyle ulaşım aracı olarak toplu taşıma araçlarını kullanırken, ortak araç kullanımı çok düşük seviyelerde kaldı. Bir önceki yılın sonuçları ile karşılaştırıldığında otomobil sahibi olanların oranı yüzde 27,3'ten yüzde 31,1'e yükseldi.

Tasarruf yapanlar arttı

Son 1 yılda aylık gelirinin bir bölümünü biriktirerek finansal tasarruf yapanların oranı 2017'de yüzde 13,6 iken, 2018 yılında yüzde 38,1'e yükseldi. 2017 yılı araştırmasına katılan bireylerin çoğu tasarruflarını banka mevduatında değerlendirirken 2018 yılı araştırmasına katılanların büyük bölümü tasarruf aracı olarak tercihini altından yana kullandı.

Araştırma sonuçlarına göre, bireylerin yüzde 72,2'si yerli malı kullanımının israfı önlemeye ve tasarrufa katkı sağlamaya olumlu etkisi olduğunu düşündüğünü belirtti.

İhtiyacımız kadar tüketelim

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, konuya ilişkin değerlendirmesinde, araştırmayla israfın boyutlarının tespit edildiğini aktardı. İsrafın önüne geçilmesi gerektiğini ve bu konuda kamuoyu bilincinin artırılmasının büyük önem taşıdığını vurgulayan Pekcan, israfı ilgili eğitim programları hazırlanmasının ve bu programların yaşam boyu eğitim çerçevesinde sürekli hale getirilmesinin önemine işaret etti. Pekcan, bireylerin tasarruf bilincinin artırılması gerektiğine de dikkat çekti.

Ekmekte israfın önüne geçmek amacıyla önemli bir adım atıldığını anımsatan Pekcan, "Bakanlığımızca hazırlanan Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'le büyük mağaza, zincir mağaza ve tedarikçilerce bir gün içinde üreticiden teslim alınan ve azami fiyatı tarifeyile belirlenen ekmek, unlu mamuller gibi hızlı tüketim mallarının, satılmadığı gerekçesiyle daha önce yüzde 25-30 olan iade oranını en fazla yüzde 5 olarak belirledik. Böylece ekmekte israfı azaltacak çok önemli bir düzenlemeyi hayata geçirmiş olduk" dedi.

Gıda ve ekmek tasarrufu için bireylerin alışveriş listesi yapması ve ihtiyacı kadar tüketmesi tavsiyesinde bulunan Pekcan, geri dönüşüm konusunda da bireylerin hassasiyet göstermesi gerektiğini kaydetti.

Pekcan, vatandaşların tasarruflarını finansal sistem içerisinde nasıl değerlendirmesi gerektiği konusunda farkındalık yaratılmasının önemine de işaret ederek, "15 Mart Dünya Tüketiciler Günü dolayısıyla bu yıl 22'ncisi düzenlenecek Tüketici Ödülleri Programı kapsamında 'Tüketici Özel Ödülü'nün verilmesinde tematik bir yaklaşım benimsendi. Bu yılın temasını 'İsrafın Önlenmesi ve Sıfır Atık' olarak belirledik" diye konuştu.

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Seçimden sonra ekonomiye çıpa gelir mi?

Erdal Sağlam

Seçimden önce geniş toplum kesimlerini tatmin etmek için alınan kararlar devam ederken, yenilerinin gelebileceği beklentisi de var. Buna karşılık son dönemde sade vatandaşın büyük iş insanlarına kadar herkesin birbirine sorduğu soru, “seçimden sonra ekonominin

düzelip düzelmeyeceği” oluyor.

Çünkü seçime kadar piyasalarda sağlanan mevcut sakinlik devam ettirilse bile, seçimden sonra ekonomide radikal kararlara ihtiyaç olacağını herkes görüyor. Esnaf seçimden sonra alınacak kararlara işlerinin yeniden açılıp açılmayacağını sorguluyor, vatandaş da alım gücünün daha fazla düşüp düşmeyeceği, gelirinin ne olacağı yanıtının peşinde.

Yine alınan son kararlar hoşuna gitse bile, insanlar, seçimden sonra harcama artırıcı bu kararların faturasının nasıl çıkacağını da sorguluyor. Bu kararların artık kanıksandığını, hatta olağan karşılandığını söyleyebiliriz ama herkes son kararların faturasının olacağını da farkında. Tabi ki herkes kendi açısından faturayı kimin ödeyeceğini de merak ediyor.

Özetle; seçimden sonra Türkiye ekonomisinin hangi yola gideceği, uzun süreli kalıcı bir iyileşme sağlanıp sağlanmayacağı merak ediliyor. Bu soruların gündemde olması çok doğal, çünkü kimse önünü göremiyor. Önünü görüp ona göre karar almak, örneğin esnaf ve iş dünyası işini sürdürüp sürdürmeyeceğini, sürdüreceksen büyüyüp büyüyemeyeceğini görmek istiyor ki; hazırlıklı olsun. Aynı kaygı dar ve sabit gelirli sade vatandaş için de söz konusu.

İnsanların önlerini görebilmeleri, ileriye dönük plan yapabilmeleri için yönetimin ekonomi politikalarının netleşmesi gerekiyor. Seçime kadar öngörülebilir politikaların açıklanmasını kimse beklemiyor ama şimdiden ipuçlarını alabilmek adına, herkes birbirine son günlerde bu soruyu yöneltiyor.

Çok açık ki; ekonominin artık çıpası kalmadı, yeni çıpa ya da çıpalara ihtiyaç var. Çıpa ya da çıpaların neler olabileceği ise doğal olarak tartışmalı bir konu.

Kimi iktisatçı ve piyasa analisti, sağlanacak yüklü bir kaynakla birlikte, IMF anlaşması gibi güçlü bir çıpanın oluşturulması gerektiğini düşünüyor. Kimisi ise IMF’ye artık gerek olmadığını, doğru politikalarla işin düzeltilip, öngörülebilir bir raya oturtulabileceği görüşünde.

Plan var mı?

IMF’li ya da IMF’siz, öngörülebilir bir ekonomik iklimin oluşması için ise ihtiyaçlar belli. IMF çıpası olmasa bile, Türkiye’nin yeniden üretimini artırıp istikrarlı bir trende oturtulabilmesi için yapılacaklar listesi zaten mevcut.

Türkiye’nin üretim yapısının değiştirilip katma değeri yüksek bir yapıya kavuşturulması, bunun için teknolojik sıçrama yapılması gereği ortada, yönetiminden en keskin muhalefetine kadar herkes de bunu söylüyor.

Ancak yine herkes biliyor ki finansal istikrarın sağlanması, enflasyonun yeniden tek haneye, hatta artık düşük tek haneye indirilmesi, doğrudan yabancı sermaye gelişini sağlayacak zeminin yaratılması, bunun için ekonomik ve hukuki adımların atılması şart. Yani çıpa olarak Merkez Bankası’nın bağımsızlığı başta olmak üzere, kurumsal kapasitenin artırılması gerekiyor. Bunun için AB hedeflerine yeniden dönüş ekonomiye büyük katkı sağlayabilir. Kısacası; IMF çıpası olmasa da, Merkez Bankası çıpası, AB çıpası, belki sıkı mali kural çıpası oluşturulabilir.

Aksi takdirde seçimden sonrasına ilişkin güven verebilmek çok zor.

Peki, Hükümet böyle bir yola gider mi, seçimden sonra insanların önlerini görebilmelerini sağlayacak yapısal radikal kararları alır mı?

Umarız, son dönemde ekonomi yönetiminde gözlenen “aşırı özgüven” görüntüsünün altında, seçimden sonra ileriye dönük gerekli adımların atılması planları da vardır.

Algoritmalar

Erinç Yeldan

Küresel ekonomilerde borsalar şiddetli bir sarsıntı geçirdi. Ekonomik temel göstergelerin (piyasa yorumcularının deyimiyle, “fundamentallerin”) açıklamakta yetersiz kaldığı bu olguda, nihayetinde bir suçlu bulundu:

Algoritmalar.

“Algoritma” kavramı ile, finansal işlemlerin bilgisayar programlama yazılımları ile insan algısını ve karar alma hızının çok çok üstünde gerçekleştirilmesi kast edilmekte. Milyonlarca finansal fiyat sinyali bir çırpıda değerlendirilecek ve finansal kârı anında değerlendirecek işlemleri gerçekleştirebilecek hızda al-sat komutlarını verebilecek yazılımlardan bahsediyoruz. Finansal sistemin, doğası gereği, piyasadaki kararların hızlı ve kısa sürede alınması gerekiyor. Böylelikle küresel finansal sistem hiper-akışkan bir niteliğe bürünmüş durumda.

Dolayısıyla, finans piyasalarında en küçük bir fırsatı dahi değerlendirmek üzere programlanmış olan “algoritmalar”, ekonomilerin temel göstergelerini, uluslararası siyasi konjonktürü ve/veya sosyal politika gerçeklerini (insan faktörü diye özetleyelim) hiç göz önüne almadan, soğukkanlılıkla aldıkları kararlar ile aslında büyük çaplı oynaklıkların, belirsizliklerin ve dolayısıyla istikrarsızlığın da ana kaynağını oluşturuyorlar.

Öyle ki, veriler küresel ekonomide döviz piyasalarında bir günde gerçekleştirilen işlem hacminin 5 milyar dolara ulaştığını ve örneğin, ticaret akımlarında bir yılda kullanılan döviz işlemlerinin neredeyse yüz misline ulaştığını belirtiyor.

Bu gerçek bundan neredeyse 10 yıl önce Financial Times gazetesinin bir manşetini hatırlatmakta. Financial Times, 2008'deki bir nüshasında söz konusu algoritma kodlarından birisini okuyucularıyla paylaşıyor ve okuyucularını şu

sözlerle uyarıyordu: “Eğer bu satırı okumakla meşgulseniz, çok geç kaldınız!”.

Söz konusu algoritma satırını Türkçeleştirerek aşağıda aktarıyorum: “Sembol tıkla = ‘MAN’ ülke ‘xxxx’ cusip = 56418H100” isin = ‘xxx56418H1005’ / sembol işaret-değiştir = ‘+’ caltype = ‘yüzde’ 2.5 / fiyat değerini değiştir = ‘44.52’”

Evet, hâlâ yukarıdaki satırı okumakla meşgulseniz gerçekten çok geciktiniz; milyarlar dolar siz bunları okumakla meşgulken bir ülkeden diğerine aktarıldı bile. Bu işlem sonucunda risk primleri yeniden hesaplandı, reel getiri oranları şekillendi ama daha da en önemlisi, döviz piyasalarındaki dengeler yeniden düzenlendi.

Böylesine hiper-akışkan bir mali akımlar dünyasında, makroekonomik istikrarın önündeki en büyük engel gene “piyasaların” ta kendisidir. Kapitalizmin anarşik yapısının ve özünde istikrarsız bir sistem oluşunun kaynağı da burada yatmaktadır.

Faiz düşüşü kredide hızlı, mevduatta yavaş Abdurrahman Yıldırım

Geçen yılki kur ve faiz şoku ardından borçların ödenmesi sorunu yaşıyor. Yılın 11 ayında bankaların tahsili gecikmiş alacaklarında 28,2 milyar lira artış meydana geldi. Yine aynı sürede karşılıksız çıkan ve tahsil edilemeyen çeklerin tutarı 21,1 milyar,

protesto edilen senetlerin tutarı da 16,8 milyar lira oldu. Bu 3 araçta 11 ayda toplam 66 milyar lira ödenemedi.

Hem hükümet hem de bankalar borçlarını ödemek isteyenlere faiz ve taksitlendirme kolaylıkları sağlıyor. Şanslı olan gruplar bireysel kredi kartı borçluları ile KOBİ'lerdi. Kredi kartı borçluları na 2 yıllık vadede aylık yüzde 1,10 Ziraat Bankası kredisi, KOBİ'lere 20 milyar liraya varan krediler ise aylık yüzde 1,54 faizle 13 banka tarafından verilecek.

Birinin faizi yıllık bileşik yüzde 13,5, diğerinin yüzde 18,6'ya geliyor. Ziraat Bankası'nın 2 yıllık ihtiyaç kredisinin faizi aylık yüzde 2,35, bankaların ihtiyaç kredilerinin ağırlıklı ortalama faizi yüzde 32,35, yine bankaların TL ticari kredilerinin ağırlıklı ortalama faizi ise yüzde 27,63.

Buna göre kredi kartı borçlarının ödenmesinde yaklaşık 20 puanlık indirim yapılırken, KOBİ'lere kullanılacak kredilerin faizi de yaklaşık 10 puan düşük tutulacak.

Faiz oranları çok cazip. Piyasa faizlerine göre fark çok büyük.

Ayrıca faizlerin alt bazını belirleyen enflasyon oranı da yüzde 20'de. Yılın ilk aylarında da bu düzeye yakın seyir bekleniyor. Daha sonraki seyrinde ise yılın ikinci çeyreğinden itibaren hükümetin ortaya koyacağı ekonomi politikaları belirleyici olacak.

En çok faiz düşüşü ticari kredide: 8,3 puan

Teşvik, taksitlendirme veya yeniden yapılanımlardan herkes yararlanamıyor. Bu nedenle kredi faizlerinin seyrine baktık. Ağustos şoku ile faizlerde en yüksek düzeyler Eylül ve Ekim aylarında görüldü. Hangi faizin en yüksek nereye çıktığı bitişikteki tablodan izlenebilir. Oranlar bankaların ağırlıklı ortalaması ve Merkez Bankası verileridir.

Belirtelim ki 4 Ocak tarihi itibarıyla hem mevduat hem de kredi faizleri arasında Eylül veya Ekim'de gerçekleşen en yüksek faizlere göre en çok indirim 8,3 puanla TL ticari kredilerde meydana geldi. 28 Eylül'de yüzde 35,93 ile tepe noktasını gören TL ticari kredi faizi 4 Ocak 2019'da yüzde 27,63'e indi.

Tüketici kredisi 5,78 puan indi

İkinci en çok indirim de 7,01 puanla ihtiyaç kredilerinde gerçekleşti. 12 Ekim'de yüzde 39,36'ya çıkan ihtiyaç kredi faizi 4 Ocak'ta yüzde 32,35'e düştü.

Kredi faizlerini TL ticari, döviz ticari ve TL tüketici kredisi olarak üçe ayırabiliriz. İhtiyaç, taşıt ve konut kredi faizlerinden oluşturulan tüketici kredi faizi yüzde 37,73'e çıktıktan sonra 4 Ocak'ta yüzde 31,94'e indi ve 3-3,5 ayda 5,78 puan azaldı.

Bu dönemde en düşük oynaklık Euro ticari ve konut kredilerde görüldü. Konut kredileri en yüksek yüzde 29,28'e kadar çıkarken sadece 1,58 puan azalarak yüzde 27,70'e indi. TL krediler arasında artışı en düşük kalanıydı. Çıkarken en az artan konut kredileri, düşerken de en az düşen TL kredi faizi türü oldu.

Döviz kredisi ne çıktı ne de düştü

Döviz kredi faizlerinde ise yatay dalgalı bir gidiş var. Ne yükselişe katıldılar ne de düşüşe. Bu anlamda değişiklik yok. Dolar ticari kredi faizleri

yüzde 6-7 arasında, Euro kredileri de yüzde 4-5,5 bandında seyrediyor. TL kredi faizlerini yüksek bulanlar elbette döviz kredisi kullanabilir. Ama döviz kredisi kullanmanın faiz avantajı yanında kur riski bulunuyor. Kur şokunu henüz yemiş şirketler kesiminin döviz kredisi kullanması elbette beklenemezdi.

TL kredi faizleri arasında en yüksek 10 puana varan fark 4 Ocak itibarıyla 5 puana geriledi. Faizler yükselirken kredi türleri arasında makas da büyürken, düşüşte küçülüyor.

Mevduat faizi daha yavaş iniyor

Mevduat faizleri de Eylül ve Ekim aylarında en yüksek düzeylerini gördükten sonra düşüşe geçti. Mevduat faizindeki düşüş kredi faizlerinin altında kaldı. Buna göre en çok mevduatın yığıldığı 3 aylık vadede faiz düşüşü 6,35 puana vardı. Oran en çok kredinin kullanıldığı TL ticari kredi faizlerinde 8,30 puanlık düşüşün 2 puan altında bulunuyor.

Bütün vadelerin ortalaması alınarak oluşturulan toplam mevduat faizi yüzde 25 ile 21 Eylül'de en yükseğe çıktı. 4 Ocak'ta yüzde 21,71'e inen bütün vadelerdeki toplam mevduat faizi 3,28 puan geriledi.

Mevduat faizlerinin tabanını, beklenen enflasyon belirliyor. Ekim ayında yüzde 25,24'e kadar çıkan yıllık enflasyon halen yüzde 20,30 düzeyinde. Yüzde 21,71'e inen mevduat faizlerinin stopajı indirildikten sonra geriye kalan neti yüzde 18,5'e düşüyor. Bu oran da önümüzdeki 3 aylık enflasyonla tam bir paralellik taşıyor. Mevduatın ortalama vadesi de 3 ayın altında bulunuyor.

Faiz, 3-3,5 ay gibi bir sürede TL ticari kredilerde 8,30, tüketici kredilerinde 5,78, toplam mevduatta 3,28 puan geriledi. Kredi ile mevduat faizi arasında düşüşte 2,5 ile 5 puanlık bir makas açıldı. Ciddi büyük bir fark.

Bankaların en büyük kar kalemi faizdir. Çünkü para toplar ve para satarlar. Hisse senedi piyasasının bankalara mesafeli yaklaşımı da bundandır. Toplam karı azaltabilecek bir gelişmenin pozitif fiyatlaması olmaması da bundandır.

MAHALL BOMONTİ İZMİR'DE 10 eşsiz özellik

%10 PEŞİNAT

60 AY VADE

%0 FAİZ

%30 PEŞİN ÖDEMEDE
İNDİRİM

444 18 99

mahallbomontiizmir.com

MAHALL
BOMONTİ *izmir*

2019 yılında küresel ekonomik tablo

AVRUPA

ALMANYA: İktidardaki CDU'nun genel başkanlığını bırakmaya hazırlanan Şansölye Angela Merkel'in yerini kimin alacağı tartışmalarıyla siyaset hareketli günlere gebe. Hükümetin yeni yılda altyapı harcamalarını ve çocuk yardımlarını artırması bekleniyor. Ancak artan gümrük tarifeleri ve Brexit kaynaklı sorunların ekonomi üzerinde baskı yaratacağını tahmin ediyor. Yeni yılda büyüme beklentisi 1,8.

BULGARİSTAN: Euro kullanmaya başlamadan önce ülke Temmuz ayında Avrupa Döviz Kuru Mekanizması'na dâhil olacak. Ekonominin 2019'da yüzde 3,2 büyümesi bekleniyor. Çek Cumhuriyeti: GSYİH' si yüzde 3,0 artması beklenen ülkede enflasyon tahmini yüzde 2,2.

FRANSA: Kamuoyu desteği azalan Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, iş dünyasına yönelik reformlar için parlamentoya bastırarak. Macron, dış politika ataklarıyla ABD Başkanı Donald Trump'a karşı Avrupa'da bir denge olarak ortaya çıkıyor. Ülke ekonomisinin gelecek yıl yüzde 1,6 büyümesi bekleniyor.

HIRVATİSTAN: Ülkenin dışa göç vermesi ve bunun istihdam piyasasında yarattığı baskı ekonomiyi frenliyor. Ekonomik büyümenin yüzde 2,7 ile Doğu Avrupa'daki büyüme ortalamasını yakalaması bekleniyor.

İSPANYA: Şu an iktidarda bugüne kadarki en zayıf desteğe sahip hükümet bulunuyor. Dolayısıyla erken seçim gündeme gelebilir. Ancak partiler arasındaki bölünme çoğunluğunun sağlanmasının zor olduğunu işaret ediyor. Ekonomi kriz sonrası yakaladığı ivmeyi sürdürecektir; istihdam, ücretler ve harcamalar ekonomiyi desteleyecek. Gelecek yıl ekonominin yüzde 2,3 büyümesi bekleniyor.

İTALYA: Ülkenin gündemi AB ile yaşanan bütçe krizi. Hükümet, harcamalar ve vergi indirimleri konusundaki taahhütlerini yerine getirme çabası ve AB'nin bütçe kuralları arasında kalıyor.

Eko-

nomide zayıf büyüme beklentisi hâkim. 2019'da büyümenin yüzde 1,1, tüketici fiyatları artışının yüzde 1,4 olacağı öngörülüyor.

POLONYA: Hükümetin diğer bazı Avrupa ülkeleri ile 'milliyetçi' bir gündemi var. Güçlü otomotiv ihracatı ve tüketici harcamaları ekonomide büyüme sağladı. 2019'da GSYH artış beklentisi yüzde 3,5.

PORTEKİZ: Siyasi çekilmelerin yaşandığı ülkede ekonomik büyümenin 2017 yılındaki seviyelerinin altına inmesi ve gelecek yıl yüzde 2,3 seviyesinde olması bekleniyor.

RUSYA: Putin rejimi, uluslararası yaptırımlar, düşük yatırım, ekonomide yapısal sorunlar ve yaşanan nüfus problemleriyle karşı karşıya. Ülkenin savunmacı tutumu ekonomiyi baskılıyor. Ekonominin 2019'da yüzde 1,8 büyümesi, enflasyonun yüzde 4,5 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Kişi başı gelir beklentisi 11 bin 150 dolar.

YUNANİSTAN: Ekonominin performansı halen krizden önceki seviyelerinin altında fakat en kötünün geride bırakıldığı belirtiliyor. Kırılgan bankacılık sistemi, faiz dışı bütçe fazlası gereksinimi ve düşük istihdam artışı gibi sorunlar hükümetin gündemini meşgul edecek.

Büyümenin yüzde 2,0, enflasyonun yüzde 1,4 olması bekleniyor.

ASYA

ÇİN: Ticaret savaşlarının gölgesinde ekonomi yavaşlamaya devam ediyor ve 3 sorunla mücadele öne çıkıyor; kirlilik, gölge bankacılık riskleri ve kırsal kesimde yoksulluk. ABD ile yaşanan ticari gelişimin yarattığı baskı nedeniyle gevşek para politikası devam edecek. Ekonominin 2019'da 6,2 büyüyeceği tahmin edilirken, enflasyon beklentisi yüzde 2,8.

ENDONEZYA: Kurumsal reformlar ve yolsuzlukla mücadele hükümetin gündeminde ilk sırada yerini almaya devam edecek. Yatırım dostu reformların sürmesi ekonominin güçlü kalmasını sağlayacak. 265,3 milyon nüfuslu ülkede büyüme beklentisi yüzde 2,8.

FİLİPİNLER: Küresel şartlardaki bozulmayı hissedecek ekonominin yine de yüzde 6,1 ile dünya ortalamasının çok üzerinde büyümesi bekleniyor.

HİNDİSTAN: Dünyanın en büyük demokrasisi Hindistan ilkbaharda seçimlere gidiyor. Şu an iktidarda olan Narendra Modi, iş dünyasının tercihi.

Siyasi çekişmelere rağmen ülke ekonomisinde hızlı büyüme sürüyor. 2019'da GSYH artışı yüzde 7,6 olarak tahmin ediliyor.

JAPONYA: Ekonomiyi stagfasyondan çıkarmayı hedefleyen 'Abenomics'in etkilerinin sınırlı olacağı 2019'da yüzde 1,4 büyüme kazanıyor.

KAZAKİSTAN: Ekonominin petrole bağımlılığı azaltma çabaları sürüyor. 2019'da büyüme yüzde 3,4, enflasyon yüzde 6,0 olarak tahmin ediliyor.

MALEZYA: Kişi başına gelirin 11 bin 820 dolar 32 milyon nüfuslu ülkede ekonominin yüzde 5,4 ile güçlü bir performans göstermesi bekleniyor.

PAKİSTAN: Çin'in 'Tek Kuşak Tek Yol' Projesi kapsamında yapılan alt yapı yatırımları meyvesini vermeye başlarken, elektrik alt yapısı halen talebi karşılayacak yeterlilikte değil. 2019'da yüzde 5,0 ile güçlü büyüme tahmin ediliyor.

VIETNAM: Gelecek yıl AB ile serbest ticaret anlaşması imzalanması bekleniyor. Yabancı yatırım dostu reformların yardımıyla 2019'da yüzde 6,5'lik büyüme rakamı yakalaması bekleniyor.

KUZEY VE GÜNEY AMERİKA

ABD: 2018'deki vergi indirimlerinin çok etkisi ortadan kalktıkça ve FED faiz artırmaya devam

ettikçe ekonomik büyüme hız kesmeye başlayacak. 2019 sonlarında ekonominin resesyona girme olasılığı bulunuyor. Büyüme tahmini 2,2.

ARJANTİN: 2018'de ülkenin parası pezoya gelen yoğun satışlarla boğuşan Devlet Başkanı, Ekim'de seçime gidiyor. Eğer ekonominin güçlenmesini sağlarsa Macri'nin ikinci dönem şansının olabileceği belirtiliyor. Ekonominin yüzde 2,3 büyümesi bekleniyor.

BREZİLYA: Kongre'de emeklilik reformu, vergiler ve harcamalar konusunda tartışmalar yaşanabilir. Ekim ayında BRICS zirvesine ev sahipliği yapacak Brezilya'da ekonominin yüzde 2,6 büyümesi bekleniyor. Bütçe açığının yüzde 5,6 olması beklenen ülkede enflasyon tahmini yüzde 4,1.

MEKSİKA: 2018'de başkanlık koltuğuna oturan Obrador döneminde eğitim ve enerji sektörünün dış açılmasına yönelik reformlarda geri adım atılabilir. ABD ile yapılan yeni ticaret anlaşması nedeniyle ekonominin yavaşlaması söz konusu olabilir. Ekonominin gelecek yıl yüzde 1,9 büyüyeceği tahmin ediliyor.

ŞİLİ: Artan bakır geliri ve harcamaların azalması ile ekonominin daralmasına bütçe açığı yardımcı olacak. Kişi başına geliri 17 bin 220 dolar civarındaki Şili'nin 2019'da yüzde 3,6 büyümesi öngörülüyor.

VENEZUELA: Ülke bu yıl reformlara giderek uluslararası finansal yardım alamaya çalışacak. Ancak bu yardımlar ekonomideki daralmayı durduramayacak, sadece hızını kesecek. Venezuela'da ekonominin yüzde 5 daralacağı öngörülüyor. Enflasyon ise yüzde 2 binin üzerinde artacak.

ORTADOĞU VE AFRIKA

GÜNEY AFRIKA: Zuma döneminde felç olan reformların canlandırılmasıyla ekonominin 2019'da yüzde 1,8 büyümesi bekleniyor.

IRAK: Petrol üretiminde artış ve DEAŞ tehdidinin azalmasının iş ortamına olumlu etkisiyle ekonominin bu yıl 5'in üzerinde büyüme yakalaması bekleniyor. The Economist'in 2019 tahmini yüzde 5,3 büyüme ve yüzde 2,0 enflasyon artışı.

İRAN: ABD'nin Kasım'da ayında devreye soktuğu yatırımlar petrol ihracatında düşüşe yol açacak. Yatırımcı güvenindeki sarsılma ülke ekonomisinin resesyona sürüklenmesine neden olacak. Ekonomide beklenen daralma oranı yüzde 3,4, enflasyonun da yüzde 16'nın üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

MISIR: Devlet Başkanı Sisi, ekonomiyi destekleyecek reformlara devam sözü verdi. Nüfusu 100 milyona dayanan ülkede ekonominin gelecek yıl yüzde 5,6 büyümesi bekleniyor.

NİJERYA: Devlet Başkanı Muhammadu Buhari'nin Şubat ayındaki seçimlerden zaferle çıkması bekleniyor. Ülkenin kuzeyinde İslami hareketlerin, petrol üretici Delta bölgesinde ise milliyetçilerin yükselişi engellenemiyor. Ekonomik büyümenin yüzde 2'nin hemen altında gerçekleşmesi bekleniyor.

Dünya Bankası'ndan Türkiye tahmini

Dünya Bankası, "Küresel Ekonomik Görünümler - Ocak 2019" raporunun Türkiye bölümünde, yaşanan finansal stresin gecikmeli etkilerinin içinde bulunduğumuz 2019 yılında büyüme üzerinde görüleceğine işaret etti.

Dünya Bankası'nın, "Küresel Ekonomik Görünümler - Ocak 2019" raporunda 2018, 2019 ve 2020 yılları için küresel ekonomik büyüme sırasıyla yüzde 3,0, yüzde 2,9 ve yüzde 2,8 düzeylerine indirildi. Dünya Bankası raporunda 2021 için büyüme öngörüsü de yüzde 2,8 olarak açıklandı.

Dünya Bankası'nın, "Kararan beklentiler: Ticaret ve yatırımlar zayıflarken, küresel ekonomi 2019'da yüzde 2,9'a yavaşlayacak" (Darkening Prospects: Global Economy to Slow to 2,9 percent in 2019 as Trade, Investment Weaken) başlıklı değerlendirmesinde, "Yükselen, gelişmekte olan ekonomiler, büyümeyi sürdürebilmek için, politika tamponlarını yenilemeli, üretkenliği artırmalı" denildi.

Raporun Türkiye bölümünde ise, yaşanan finansal stresin gecikmeli etkilerinin 2019'da büyüme

üzerinde görüleceğine işaret edilen değerlendirmede, yüksek enflasyon, yüksek faizler, düşük güven, azalan tüketim ve yatırıma dikkat çekildi.

Raporda, Türkiye için 2018 büyüme tahminini yüzde 4,5'ten 3,5'e düşüren Dünya Bankası, büyüme beklentilerini 2019 için yüzde 4,0'dan 1,6'ya ve 2020 için yüzde 4,0'dan 3,0'e indirdi ve büyümenin 2021 yılında yüzde 4,2 düzeyinde olacağını öngördü.

Dünya Bankası, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin küresel büyüme beklentilerini düşürdü. Dünya Bankası'nın "Küresel Ekonomik Görünüm" raporunda, 2018 sonuna ilişkin küresel büyüme tahmininin yüzde 3,1'den yüzde 3'e, 2019 için yüzde 3'ten yüzde 2,9'a çekildiği bildirildi.

Raporda, 2020 yılına ilişkin küresel ekonomik büyüme tahmininin yüzde 2,9'dan yüzde 2,8'e

düşürüldüğü, 2021'de ise küresel büyümenin yüzde 2,8 seviyesinde gerçekleşmesinin beklendiği kaydedildi. Uluslararası ticaret aktivitesinin yavaşladığı, küresel ticaret gerilimlerinin arttığı ve bazı büyük gelişen ekonomilerin dikkate değer piyasa baskısı ile karşı karşıya kaldığı belirtilen raporda, gelişmiş ekonomilerin 2018 sonunda yüzde 2,2, 2019'da yüzde 2 seviyesinde büyüme kaydetmesinin beklendiği aktarıldı.

Raporda, ABD ekonomisinin 2018 için büyüme beklentisinin yüzde 2,7'den yüzde 2,9'a çıkarıldığı, 2019'da yüzde 2,5 seviyesinde sabit tutulduğu, 2020 yılı için yüzde 2'den yüzde 1,7'ye düşürüldüğü, 2021 yılında ise büyümenin yüzde

1,6 seviyesinde gerçekleşmesinin beklendiği kaydedildi. Raporda, dış talepteki azalış, artan borçlanma maliyetleri ve devam eden politik belirsizliklerin gelişen ekonomilerin büyümesi üzerinde baskı oluşturmaya devam etmesinin beklendiği vurgulandı.

Euro Bölgesi büyüme beklentileri düştü

Dünya Bankası raporunda, Euro Bölgesi büyümesinin 2018 sonunda yüzde 2,1'den yüzde 1,9'a, 2019'a ilişkin büyüme öngörüsünün yüzde 1,7'den yüzde 1,6'ya düşürüldüğü belirtildi. Euro Bölgesi'nin 2020 büyümesinin yüzde 1,5 ile sabit tutulduğu raporda, bölgedeki büyümenin 2021 yılında yüzde 1,3 seviyesinde gerçekleşmesinin beklendiği kaydedildi.

Gelişmekte olan ekonomilerin 2018 sonuna ilişkin büyüme tahmininin yüzde 4,5'ten yüzde 4,2'ye, 2019 için yüzde 4,7'den yüzde 4,2'ye, 2020 için yüzde 4,7'den yüzde 4,5'e çekildiği, 2021 yılında ise

yüzde 4,6 seviyesinde büyüme beklendiği bildirildi. Raporda, Türkiye'nin 2018 yılına ilişkin büyüme beklentisinin 1 puanlık azalışla yüzde 3,5'e, 2019'da 2,4 puanlık düşüşle yüzde 1,6'ya çekildiği, 2020 yılında 1 puanlık azalışla yüzde 3'e çekildiği, 2021 yılı ekonomik büyümesinin ise yüzde 4,2 seviyesine yükselmesinin öngörüldüğü kaydedildi.

Türkiye'de bu yıl ekonomik aktivitenin yavaşlamasının beklendiği aktarılan raporda, yüksek enflasyon, yüksek faiz oranları, düşük güven seviyesi, azalan tüketim ve yatırımlar nedeniyle ekonomik büyümenin 2019 sonunda yüzde 1,6 seviyesinde gerçekleşmesinin öngörüldüğü bildirildi.

Çin'de büyüme dengelenmeye devam edecek

Dünya Bankası raporunda, Çin ekonomisinde 2018 sonuna ilişkin büyüme tahmini yüzde 6,5 ile sabit tutulurken, 2019 yılında ülke ekonomisinde büyümenin dengelenmeye devam etmesinin beklendiği kaydedildi.

Çin'de büyümenin bu yıl için yüzde 6,3'ten yüzde 6,2'ye revize edildiği, 2020'de yüzde 6,2 ile sabit bırakıldığı belirtilen raporda, ülkede 2021 yılında büyümenin yüzde 6 seviyesinde beklendiği vurgulandı. Raporda, Brezilya'da büyümenin 2018 için yüzde 2,4'ten yüzde 1,2'ye, 2019'a ilişkin yüzde 2,5'ten yüzde 2,2'ye düşürüldüğü, 2020'de yüzde 2,4 seviyesinde sabit bırakıldığı, 2021 yılında da yüzde 2,4 seviyesinde büyüme beklendiği kaydedildi.

Arjantin'in 2018 büyümesinin 4,5 puanlık düşüşle yüzde 2,8 daralmasının beklendiği belirtilen raporda, ülkeye ilişkin büyüme beklentisinin bu yıl 3,5 puan düşürüldüğü ve yüzde 1,7 küçülme beklendiği bildirildi. Hindistan'ın 2018 sonuna ilişkin büyüme tahmininin sabit tutularak yüzde 7,3 seviyesinde bırakıldığı aktarılan raporda, ülkenin 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin büyüme tahminlerinde de değişiklik olmadığı, ülke ekonomisinin her iki yılda da yüzde 7,5 seviyesinde büyümesinin beklendiği kaydedildi.

Fırsatlar ülkesi Hindistan

Dünyanın 12'nci büyük tüketici pazarı konumundaki Hindistan, 1,3 milyarın üzerindeki nüfusu, bu nüfus içindeki 450 milyon kişiye ulaşan orta ve üst gelirli kesim ve 2017'deki 445 milyar dolarlık ithalatıyla giderek daha büyük bir ihracat pazarı haline gelmektedir.

Hindistan, 2017 yılında gerçekleşen 2,6 trilyon dolarlık GSYİH rakamıyla, Fransa'yı da geride bırakarak dünyanın 6. büyük ekonomisi konumuna gelmiştir. Asya-Pasifik bölgesi dikkate alındığında, Çin ve Japonya'dan sonra 3'üncü büyük ekonomidir. 2019 yılında Hindistan'ın İngiltere'yi de geride bırakarak dünyanın 5'inci büyük ekonomisi konumuna yükseleceği tahmin edilmektedir.

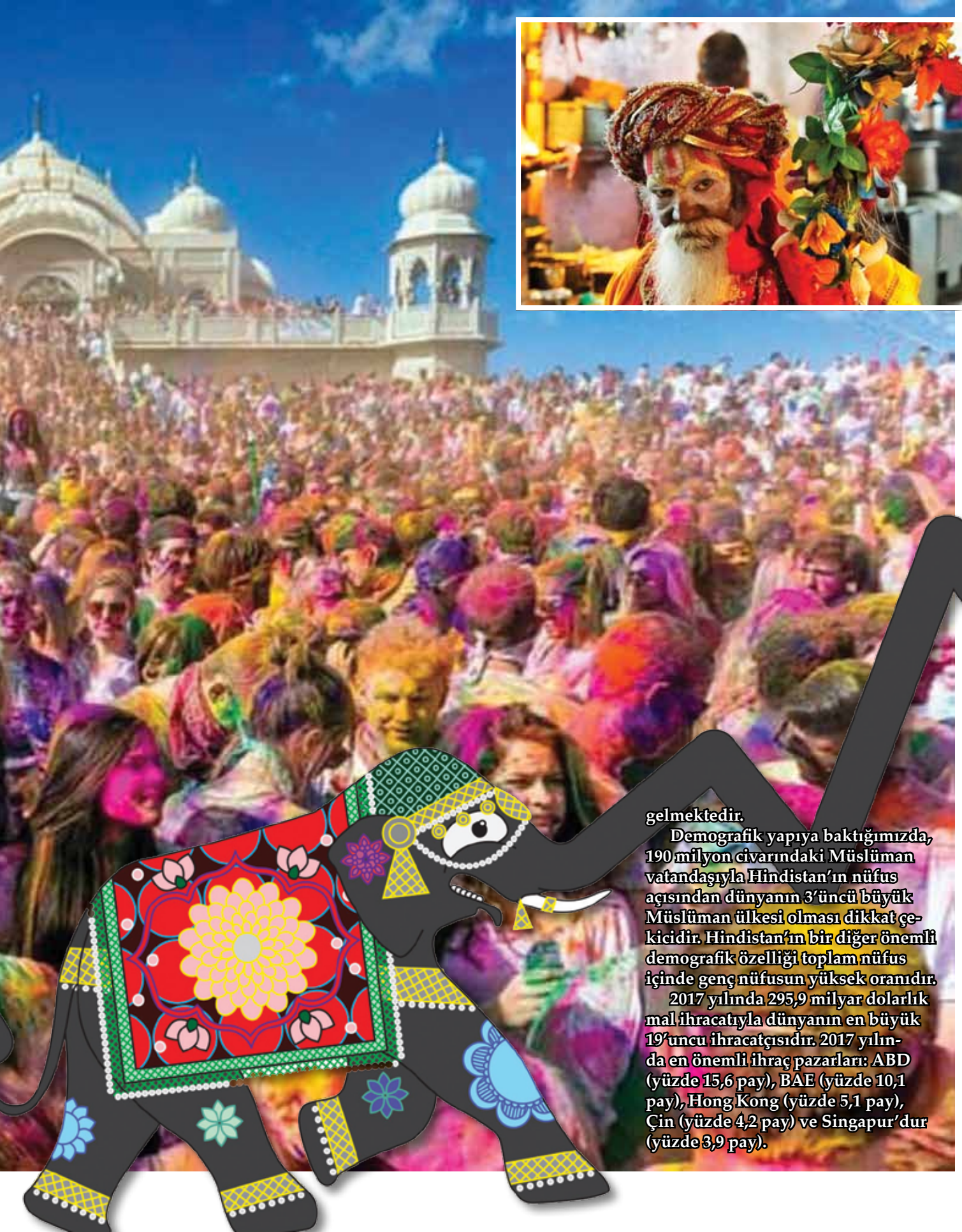
2017 yılı Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) bazlı tahminlere göre ise, 9,5 trilyon dolarlık GSYİH ile ABD ve Çin'in ardından dünyanın en büyük 3'üncü ekonomisidir. 2017 yılı Satın Alma Gücü Paritesine göre Kişi Başına Düşen Milli Gelir (KBMG) 7,174 dolardır.

2017 yılı GSYİH'nin yüzde 46,9'u hizmetler

sektörü kaynaklıdır. GSYİH'ya sanayi sektörlerinin katkısı yüzde 29,1 ve tarım kesiminin katkısı ise yüzde 17,1 oranlarındadır.

Hindistan ekonomisi 2017 yılında yüzde 6,7 oranında büyümüştür. Ülkenin son 5 yılda gerçekleştirdiği yıllık ortalama büyüme oranı yüzde 7,1 olup bu çapta bir ekonomi ve nüfusa sahip herhangi bir ülke için gerçekleştirilmesi zor bir orandır.

Dünyanın 12'nci en büyük tüketici pazarı konumundadır. 1,3 milyarın üzerindeki nüfusu, bu nüfusun içinde 400-450 milyon kişiye ulaşan ve genişlemeye devam eden orta ve üst gelirli kesim ve 2017 yılında gerçekleştirdiği yaklaşık 445 milyar dolarlık ithalatla Hindistan, aynı zamanda tüm ülkeler açısından giderek daha büyük bir ihracat pazarı haline

gelmektedir.

Demografik yapıya baktığımızda, 190 milyon civarındaki Müslüman vatandaşıyla Hindistan'ın nüfus açısından dünyanın 3'üncü büyük Müslüman ülkesi olması dikkat çekicidir. Hindistan'ın bir diğer önemli demografik özelliği toplam nüfus içinde genç nüfusun yüksek oranıdır.

2017 yılında 295,9 milyar dolarlık mal ihracatıyla dünyanın en büyük 19'uncu ihracatçısıdır. 2017 yılında en önemli ihrac pazarları: ABD (yüzde 15,6 pay), BAE (yüzde 10,1 pay), Hong Kong (yüzde 5,1 pay), Çin (yüzde 4,2 pay) ve Singapur'dur (yüzde 3,9 pay).

Hindistan'ın en önemli ihraç kalemleri: işlenmiş petrol ve doğal gaz ürünleri, kıymetli metaller ve taşlar, elmaslar, mücevherat, ilaçlar, pirinç, otomobiller ve diğer binek araçlar; kabuklu hayvanlar ve otomotiv aksam-parçalarıdır.

2017 yılında 444,1 milyar dolarlık ithalatla dünyanın en büyük 11'inci ithalatçısıdır. 2017 yılında en önemli tedarikçileri: Çin (yüzde 16,2 pay), ABD (yüzde 5,4 pay), BAE (yüzde 5,2 pay), Suudi Arabistan (yüzde 4,7 pay) ve İsviçre'dir (yüzde 4,6 pay). İthalatta önemli mal grupları ise: Ham petrol; işlenmemiş / yarı-işlenmiş altın; elmaslar; telefon cihazları ve ekipmanı; briket vb. şeklinde kömür ürünleri; petrol gazları ve palm yağıdır.

Hindistan dünya genelinde ticaret politikası önlemlerine (anti-damping, telafi edici vergi, korunma önlemleri) en çok başvuran ülkeler arasında yer almaktadır.

Hindistan otomotiv sanayinde önemli gelişme göstermiştir ve küçük otomobil üretiminde dünya genelinde ikinci sıradadır.

Yüzölçümü açısından dünyanın 7'nci büyük ülkesidir.

Dünya yüzölçümünün yüzde 2,4'üne sahip olan ülke; dünya nüfusunun yüzde 15'ine ev

sahipliği yapmaktadır.

1,3 milyarı aşan nüfusuyla dünyanın en kalabalık 2'nci ülkesidir. (2050 yılına gelindiğinde Çin'i geçerek dünyanın en kalabalık ülkesi olacağı tahmin edilmektedir.)

Dünyanın en uzun dördüncü kara sınırına sahiptir. (Çin, Rusya ve Brezilya'nın ardından)

63 bin 974 km'lik demiryolu hattı ile dünyanın 4'üncü büyük demiryolu şebekesine sahiptir.

Dünyanın en kalabalık 20 şehri arasında 3 adet Hindistan şehri (Delhi, Mumbai, Kalküta) yer almaktadır.

Ülke, Güney Asya'daki en büyük konut piyasasına sahiptir. Hintli nüfusun yüzde 30'dan fazlası kentlerde yaşamakta olup, ülkede konut sayısı yeterli değildir.

12 tane büyük liman ülkenin toplam kargo taşımacılığının yüzde 75'ini ve Hindistan'ın ticaretinin yüzde 90'ını gerçekleştirmektedir. (Mumbai, New Mangalore, Kalküta, Kandla, Koçi, Chennai, Ennore, Haldia, Mormugao, Paradip, Tuticorin ve Vishakapatnam)

Hindistan'daki en önemli sosyal problemlerden biri olan beyin göçü, hükümetin aldığı önlemler ve ekonominin düzelmesine bağlı olarak tersine dönmeye başlamıştır.

dolar olmuştur. Dış ticaret açığımız, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 22,4 oranında artmıştır. Ülkemiz 2017 yılı itibarıyla, Hindistan'ın ithalatında 47'nci sırada, ihracatında ise 17'nci sırada yer almaktadır.

Hindistan'a ihracatımızın önemli bir bölümü sanayi ürünlerinden oluşmaktadır.

Hindistan'daki Türk yatırımları; müteahhitlik hizmetleri, tekstil sektörü, havaalanı yer hizmetleri, ilaç sanayi, otomotiv yan sanayi ve inşaat sektörü alanındadır.

Hindistan'da yaklaşık 450 milyon kişiden oluşan orta sınıf her yıl büyümeye devam etmektedir. Bu kesimin tüketim eğilimi ve davranışları da gelecekteki kalıplardan farklılaşmaktadır. Alım gücü daha yüksek olan orta sınıf daha kaliteli, sağlıklı ve yenilikçi ürünler talep etmektedir. Gıda sektöründe kabuklu ve kurutulmuş meyveler ve zeytinyağı vb. gibi sağlıklı ürünler ön plana çıkmaktadır. Ayrıca Hindistan'da yaklaşık 20 milyon kişilik bir ultra zengin kesim mevcuttur. Özellikle üst segmentte tüketiciler beğendikleri ve benimsedikleri ürünler için fiyat artışlarına olumsuz tepki vermemekte, tüketime devam etmektedir. Hindistan'a ihracatta bu iki grup hedef alınmalı, piyasada gerek ülkenin kendi üreticileri gerekse Çin ve diğer rakip ülkelerin de dahil olduğu fiyat rekabeti yerine kalite ve marka ön plana çıkartılmalıdır.

Mevcut ihracatımızın yanı sıra, ülkenin ithalat ve tüketim yapısı, ülkemizin üretim ve ihracatta rekabetçi olduğu sektörlerle beraber incelendiğinde Hindistan pazarı özelinde ciddi potansiyel barındırdığı ifade edilebilecek başlıca ürün ve sektörler şunlardır:

- Tarım ve gıda ürünleri (öncelikli olarak şekerli-çikolatalı mamuller; üzüm-kayısı gibi kuru meyveler, fındık, zeytinyağı ve bulgur),
- Makine ve ekipman (başta tarım ve gıda işleme ve ambalaj makineleri, iş makineleri ve aksam-parçaları, takım tezgahları),
- İklimlendirme teknoloji ve ekipmanları,
- İnşaat malzemeleri,
- Mobilya ve beyaz eşya,
- Müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri,
- Turizm ve düşün turizmi.

Yukarıda belirtilen hususların detayı, T.C. Ticaret Bakanlığı web adresinde (<https://www.ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/guney-asya/hindistan/ulke-profil>) belirtilmektedir.

Kaynak: Ülke Masaları Bülteni, T.C. Ticaret Bakanlığı, Ocak 2019, Sayı: 2

Türkiye ile ikili ekonomik ilişkiler

Hindistan ile ülkemiz arasındaki en yüksek ticaret hacmine, 2014 yılı içerisinde ulaşılmış ve ticaret hacmimiz 7,5 milyar dolar olmuş, 2017 yılında ticaret hacmi 6,98 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hindistan'a ihracatımız 2017 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,4 artarak, 758,6 milyon dolar olmuştur. Hindistan'ın anılan dönemde toplam ihracatımızdaki payı yüzde 0,5 olurken, ülke en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında 41'inci sırada yer almaktadır. 2017 yılında Hindistan'dan ithalatımız yüzde 8,0 oranında artarak 6,2 milyar dolara yükselmiştir.

2017 yılında Hindistan en fazla ithalat yaptığımız ülkeler arasında yüzde 2,7'luk pay ile 12. sırada yer almaktadır.

2018 yılı 11 aylık dış ticaret verileri incelendiğinde: Hindistan'a ihracatımızın bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 48 oranında artarak 1 milyar 19 milyon dolara ulaştığı görülmektedir. Aynı dönemde ülkeden ithalatımız, 2017 yılı 11 aylık verilerine göre yüzde 25,6 oranında artarak 6,9 milyar dolar olmuştur.

Hindistan'la ticarete ülkemizin verdiği dış ticaret açığı, 2018'in ilk 11 ayında 5,9 milyar

Zorunlu arabuluculuk ve e-tebligat

7155 sayılı Kanun ile değişik 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na eklenen 5/ A maddesi birlikte, 01.01.2019 tarihi itibarıyla; ticari uyuşmazlıklar bakımından dava şartı olarak zorunlu arabuluculuk getirilmiştir. Yapılan düzenlemede; Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen ticari davalardan konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepli ticari davalarda, dava açılmadan önce zorunlu olarak arabuluculuğa başvurulması gerektiği öngörülmüştür.

Arabuluculuğun usul ve esaslarına ilişkin hükümlere ise, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda yer verilmiştir. Bundan böyle Kanun'da belirtilen ticari uyuşmazlıklar bakımından arabulucuya başvurmaksızın doğrudan dava açılması halinde davanın usulden reddine karar verilecektir.

Uyuşmazlığın konusuna göre yetkili mahkemenin bulunduğu yerdeki arabuluculuk bürosuna başvuru yapılması gerekmektedir. Arabulucu, görevlendirildiği büronun yetkili olup olmadığını kendiliğinden dikkate alamamaktadır. Ancak karşı tarafın arabuluculuk bürosunun yetkisine itiraz etme hakkı bulunmaktadır. Arabuluculuk bürosunun yetkisine itiraz, en geç ilk toplantıda, yetkiye ilişkin belgeleri sunmak suretiyle yapılabilmektedir. Yetkiye itiraz olması halinde arabulucu, dosyayı ilgili sulh hukuk mahkemesine gönderilmek üzere arabuluculuk bürosuna teslim eder ve Mahkeme tarafından en geç bir hafta içinde yetkili büro hususunda kesin olarak karar verilir.

Arabuluculuk görüşmelerine katılım taraflar için önem arz etmektedir. Görüşmelerin yapıldığı ilk oturuma geçerli bir mazeret göstermeksizin katılmayan taraf için Kanunda ciddi yaptırımlara yer

verilmiştir. Buna göre görüşmeye katılmayan taraf, dava aşamasında Mahkeme huzurunda kısmen veya tamamen haklı çıksa dahi, yargılama giderlerinden tamamen sorumlu tutularak, işbu yargılama giderlerini ödemeye mahkum edilecektir. Ayrıca görüşmeye katılmayan taraf lehine vekalet ücretine de hükmedilmeyecektir. Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmaması halinde ise açılan davada tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerinde bırakılacaktır.

Tarafların arabuluculuk görüşmesi sonucunda anlaşması halinde arabulucu ücretinin kural olarak taraflarca eşit şekilde karşılanacağı öngörülmüştür. Ancak bunun aksine yapılan anlaşmalar da geçerlidir. Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâllerinde, iki saatlik ücret tutarı Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenmektedir. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâlinde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret taraflarca karşılanmaktadır.

Arabuluculuk faaliyetinin sonuçlandırılması için Kanun'da kısa bir süre öngörülmüştür. Buna göre arabulucunun, başvuruya ilişkin görevlendirildiği tarihten itibaren 6 hafta içinde süreci sonuçlandırması gerekmektedir. 6 hafta içinde sonuçlandırılmaması halinde ise bu süre arabulucu tarafından en fazla iki hafta uzatılabilecektir.

Zamanaşımı ve hak düşürücü süreler açısından ise arabuluculuk bürosuna başvurulduğu tarihten, son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar geçen süre zarfında zamanaşımı süresi durmakta ve hak düşürücü süreler işlememektedir.

Önemle ifade etmek gerekir ki; ticari davalarda arabuluculuk kurumu halihazırda derdest davalar için geçerli olmayıp, 01.01.2019 tarihinden sonra açılacak davalar için öngörülen zorunlu bir dava şartıdır.

Öte yandan Nisan 2018 tarihli makalemizde; şirketlere ve Kanun'da sayılan diğer gerçek ve tüzel kişilere yapılacak tebligatların 01.01.2019 tarihi itibarıyla elektronik posta yoluyla iletileceğini belirtmiştik. Günümüz itibarıyla elektronik tebligat uygulaması yürürlüğe girmiş olup, herhangi bir hak kaybına yol açılmaması bakımından, şirketlerin ve Kanun'da sayılan diğer gerçek ve tüzel kişilerin elektronik tebligat zorunluluğunun başladığı 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren bir ay içinde elektronik tebligat adresi almak üzere PTT'ye başvurmaları gerektiğini hatırlatmak isteriz.

Uçak Otel Vize Organizasyon Transfer Toplantı

330 52 56

www.deytour.com.tr

deytour

info@deytour.com.tr

"Turizm ve Seyahat Danışmanınız"

DÜNYANIN YENİ HAVACILIK MERKEZİNE YOLCULUK

DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE UÇAN HAVAYOLU,
DÜNYANIN YENİ HAVACILIK MERKEZİNDE SİZİ BEKLİYOR.

İSTANBUL HAVALİMANI

**TURKISH
AIRLINES**

**AYRICALIKLARLA DOLU
UÇUŞ KEYFİ BUSINESS CLASS'TA**

TURKISHAIRLINES.COM

A STAR ALLIANCE MEMBER

İzmir İhracat ve İthalat Türk Anonim Şirketi

Özellikle II. Meşrutiyet Dönemi'nden sonra iktidara gelen İttihat ve Terakki Cemiyeti, büyük kentlerde ve özellikle çığından çıkmış iktisadi duruma müdahale etme gereği duymuş, millî şirketler oluşturulmuştur.

1 7. yüzyıl başlarından itibaren İzmir'in bir liman kenti olarak yıldızının parlamaya başlaması kenti bir cazibe merkezi haline getirmiştir. Bu gelişme özellikle İngiliz, Hollandalı ve Fransız tüccarların ve konsolosların süreç içinde kentte iktisadi bir egemenlik kurmalarına da yol açmıştır. 19. yüzyıl ikinci yarısında kentte büyüyen ticaret hacmi altyapı sorunlarının da çözümünü gerektirmiş ve böylece demiryolu ve liman gibi kentin ticaretinin büyümesini sağlayan altyapı yatırımları gerçekleştirilmiştir. Bu yatırımlarla daha da büyüyen kentin ticaret yaşamı 20. yüzyıl başlarında kentin dünyanın büyük limanları arasında 51. sırada yer almasını sağlamıştır.

Yaşanan tüm bu süreçleri kolaylaştıran en büyük etken, Osmanlı İmparatorluğu'nun 16. yüzyıldan itibaren Batı Avrupa ülkelerine tanıdığı imtiyazlar olmuştur. İmparatorluğu gittikçe bağımlı hale getiren ve 19. yüzyıl sonlarında elini kolunu bağlayan imtiyazlar kendini en belirgin olarak İzmir'in ticaret yaşamında kendini göstermiştir. Merkantilist dönem yaşamayan imparatorlukta sermaye birikimi de gerçekleşmemiş, idare bu durumu fark ettiğinde de iş işten çoktan geçmiştir.

Ancak yine de bu durumdan rahatsızlık ileri boyutlara ulaşınca önlem alma çabaları ortaya çıkmıştır. Daha önceki yazılarda merkezi idarenin bu ko-

nudaki girişimlerine değinmiştik. Gerek yatırımcıya ve sanayiciye destek vermek gerekse ilgili konularda yasal düzenlemeler yapmak sonucu değiştirmeye yetmemiştir.

Özellikle II. Meşrutiyet Dönemi'nden sonra iktidara gelen İttihat ve Terakki Cemiyeti, büyük kentlerde ve de özellikle çığından çıkmış iktisadi duruma müdahale etme gereği duymuştur. Balkan savaşlarının yıkıcı sonuçları sonrası özellikle I. Dünya Savaşı Osmanlı iktisadî düzeninin kaderini belirlemiştir. İttihat ve Terakki Cemiyeti için bu savaş kaçırılmaması gereken bir fırsat olarak görülmüş ve bir çeşit "bağımsızlık" savaşı olan bu mücadele sürecinde kapitülasyonlar kaldırılmış, Düyûn-ı Umumiye'nin faaliyetleri askıya alınmış ve geniş ayrıcalıklara sahip olan yabancı şirketler denetim altında tutulmuş, bazıları ise millileştirilmiştir. Kendi vatanlarında "amele" olmaktan yoksun bırakılan Osmanlılar, artık millî iktisat sürecinde kendisine hiçbir hayrı dokunmayan yabancı sermaye yerine, kendi sermayesiyle çeşitli kuruluşlar meydana getirecek ve millî bir burjuvazi yaratacaktı.

Cemiyet, gayrimüslim merkezli ticaret ve iktisat faaliyetlerini Müslüman-Türk merkezli millî bir iktisat politikasına kaydırmıştır. Cemiyet, liberalizm karşılığı bir hale dönüşen bu iktisat politikası sayesinde "millî tüccar" ya da "millî burjuvazi" oluştur-

ma amacıyla millî şirketler oluşturma yoluna gitmiştir. Bu politika sayesinde Müslüman-Türk vatandaşlar ticarete teşvik edilmiş ve bu konuda gerekli kolaylıklar sağlanmıştır. Bu kolaylıkların bir örneğini oluşturan millî şirketlerden biri de İzmir'de 29 Mart 1333 (1917) tarihinde "İzmir İhracat ve İthalat Türk Anonim Şirketi" adıyla kurulmuştur. Bu yeni ticarî şirket, çok ortaklı bir mekanizma olarak İzmir'de önemli atılımlarda bulunmuştur.

Şirketin kuruluş amacı ise daha çok Avrupa'ya ihraç edilen ve oradan ithal edilen ürünlerin alım-satımını gerçekleştirmek, bir komisyon olarak çeşitli işlevlerde bulunmak, orman ve maden işleterek, bir bayındırlık ya da imar mekanizması oluşturmaktır. Geniş bir tüccar topluluğu tarafından kurulan bu şirket, sadece İzmir'i değil, Ege Bölgesi'nin birçok şehrini de kapsamaktaydı. Şirketin kurucu kadrosu içinde Aydın, Denizli ve Manisa gibi sancaklarda ve onlara bağlı kazalarda önemli ticarî ve ekonomik girişimlerde bulunan isimler söz konusuydu. Şirketin İzmir'deki kurucu kadrosu arasında yer alan isimler şöyledir:

Sükkerîzâde Tevfik Paşa, Aşıkîzâde Muammer, Ahmed Hürsa Paşazâde Zeki, Nakibzâde Cemal Cindeli, Balcıâde Hakkı, Miralâyâde Fikri, Feridun Ziya, Kazım Nuri, Menemenli Kırımîzâde Ömer Lütfi, Şerifzâde Rıza, Kemahlı İbrahim, Sahlebçizâde Hacı Adil, Salihzâde Cavid, Nalbandzâde Mehmed Hulusi, Hüsnizâde Hacı İsmail, Süreyya, Asım Rıza, Fehmi Eyyübov, San-

dık Eminizâde Hacı Halil, İsmail Receb, Hüseyin Efendizâde Nazmi, Sarızâde Ahmed, Başık Hacı Mustafa, Başık Hasan, Bilalzâde Sabri, Berberzâde Hafız Ali, Ömer Efendi mahdûmu Faik, Abidinzâde Ragıp, Abidinzâde Subhi, Moralızâde Halid, Şerbetçizâde Hüseyin Galib, Caferizâde Kemal, Hacı Mazlum, Mustafa Medhi, Emirler Hancısızâde Refik, Ak Osmanzâde Hüseyin İzzet, Kehalezâde Abdurrezzâk, Yenişehirli Hafız Ali, Hacı Hüseyin, Kardiçeli Halil Onbaşızâde İbrahim, Buldanlı Hacı Emin Efendi mahdûmları Kadri, Ahmed, Necibzâde Hasan, Balcıâde Mehmed, Seyr-ü Sefâin Acentesi Mustafa Raşid, Potamoszâde Haydar, Aşçızâde Mustafa Nuri, Resmolı Ali Vafi, Beynaki Hasan Kazım.

Şirketin adı her ne kadar "İzmir İhracat ve İthalat Türk Anonim Şirketi" olsa da, vilayetin o dönem adı olan Aydın vilayetinin sancakları olan İzmir, Aydın, Denizli ve Saruhan sancaklarından katılım düşünülmüştür.

Merkezi İzmir olan ve Avrupa'da da şubelerinin açılması öngörülen şirketin ana sermayesi 200 bin Osmanlı Lirası idi. Bu sermaye ise her biri 5 Osmanlı Lirası değerinde olan 40 bin hisseye bölünmüştür. Aslı ve muvakkat olarak Türkçe düzenlenen bu hisse senetlerinin başka bir kimseye devredilmesi ise ancak bunların şirket defterine kaydedilmesi ve şirketin idare meclisi üyelerinden iki kişinin imzasıyla geçerli olabilecektir.

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin "Millî İktisat Politikası"nın yansımaları, bu sürecin bir ürünü olan bu anonim şirkette de ortaya çıkmaktadır. Şirket sermayesini oluşturan hisse senetlerini ellerinde bulunduranların Osmanlı; özellikle Müslüman-Türk tüccarı olması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

İAOSB'de 'aile şirketleri geleceğe nasıl taşınır' konusu tartışıldı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Uğurtaş, şirketleri kuranların hayata bakışı ile yeni neslin vizyonu arasındaki farklar nedeniyle ülkemizde aile şirketlerinin uzun soluklu olamadığına işaret etti.

TAİDER Aile İşletmeleri Derneği tarafından düzenlenen "Aile İşletmelerini Geleceğe Taşımak" konulu seminer, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Aile işletmelerinin nesiller boyu devamlılığı konusuna ışık tutan kurumsallaşma ve sürdürülebilirlik başlıklarının ele alındığı toplantıya, TETA Teknik Tarım Yönetim Kurulu Üyesi Sumer Tömek Bayındır ve EKOTEN Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Ünlütürk konuşmacı olarak katılırken, TAİDER Akademi Koordinatörü Mustafa Bayındır moderatörlük yaptı.

Türkiye'deki aile şirketlerinin kurumsallaşarak daha güçlü ve sürdürülebilir şekilde büyümesini destekleyen toplantının açılış konuşmasını yapan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş; "Türkiye'deki işletmelerin en büyük sorunlarından biri, aile şirketlerinin uzun soluklu olmamasıdır. Ne yazık ki nesilden nesle geçerken, şirketlerin çok büyük bir kısmı varlığını sürdüremez hale geliyor. Bu da söz konusu şirketleri kuranların hayata bakışı ile yeni jenerasyonun vizyonu arasındaki farklılıklardan doğuyor. Bir diğer sıkıntı da ülke olarak sanayiciliğe çok geç başlamış

olmamızdır. Bu anlamda Türkiye'de 100 seneyi aşan firma sayısı çok azdır. Bununla birlikte bilimin ve teknolojinin geçmiş devirlere göre daha hızlı gelişiyor olması ve nesiller arasında birbirlerini anlama konusunda ciddi sıkıntıların olması da sorunları tetikliyor. Bu konularda toplum ve sanayiciler içerisinde farkındalık yaratmak ve nesiller arasındaki farkın kapatılmasına destek olmak gerekiyor" diye konuştu.

Nesilden nesile...

Toplantının moderatörlüğünü yapan Mustafa Bayındır, Türkiye'deki şirketlerin yüzde 85'inin aile işletmelerinden oluştuğuna dikkat çekerek, diğer ülkelerdeki kurumların varlıklarını göz önünde bulundurdıklarında, Türkiye'de aile şirketlerinin uzun ömürlü olmamasını tetikleyen en büyük riskin nesil geçişlerinde yaşandığını belirtti. Bayındır, sözü 'Aile işletmesi' kavramına, söz konusu işletmelerin avantaj ve dezavantajlarına değinecek olan Sumer Tömek Bayındır'a bıraktı.

TAİDER'i 40 kurucu aileyle İzmir'de kurduklarını belirten Sumer Tömek Bayındır, hedeflerinin

TAİDER tarafından düzenlenen toplantıda, aile şirketlerinin devamlılığının ekonomiyi etkileyecek güçte olduğu vurgulanırken, bu şirketlerde rollerin ve işlerin tanımı, aile anayasası, deneyimlerin paylaşımı gibi unsurların önemine dikkat çekildi.

Türkiye’yi aile işletmelerinde nesilden nesle devir oranı en yüksek ülke konumuna getirmek olduğunu vurguladı. Bayındır, “Bize uzun yıllardır kurumsallaşmayı, ‘koltukları profesyonel yöneticiye terk et’ olarak öğretiler. Biz de işin gerçeğini öğrenmek için tüm dünyada araştırmalar yaptık. Ortaya; birey özellikle de aile mensubu ise bu kişi, profesyonel davrandığı takdirde son derece başarılı bir yönetici olabiliyor. Çünkü adanmışlık, gözü karalık, hiçbir engel tanımamak özellikleri aile bireylerinde daha güçlü. Bunun sebebi de şirketi ayakta tutma güdüsünden kaynaklanıyor özellikle de ikinci nesil için. Çünkü birinci neslin çabalarını ikinci nesil görerek büyüyor” dedi.

Türkiye’de sanayileşmenin çok yeni olmasının önemine dikkat çeken Şükrü Ünlütürk, “Türkiye’de üçüncü kuşaktan sonra firmaların ayakta kalma oranı yüzde 10’ların altına düşüyor, o zaman dikkatle üzerinde durmamız gereken konular var demektir. Çünkü ekonomiyi ekonomi yapan, rekabet gücümüzü belirleyen, refahı sağlayan, işsizlik sorununa cevap veren, kısacası tüm dünyadaki ekonominin itici gücü olan şey, özel sektörlerdir. Türkiye bu noktada önemli bir geçiş sürecinde çünkü aile şirketlerin devamlılığı ekonomiyi olumlu etkileyecek güçte. Aile işletmelerinin en büyük avantajı uzun vadeli düşünüp uzun vadeli davranabilmeleridir. Buna karşılık halka açık, bir ailenin denetiminde olmayan şirketlerde iş başına getirilen üst düzey yöneticiler olabildiği kadar hızlı bir şekilde ortaya karlılık çıkarma ve o karlılıktan kendilerine prim kazandırma peşinde olabiliyorlar. Çünkü hissedarların ve ortakların kar baskısı söz konusu oluyor. CEO’lar kendisini neyle kanıtlayacak? İşte bu uzun vadeli ve stratejik düşünmenin önünde bir engel. Diğer bir avantaj ise aile şirketlerinde kriz dönemlerinde hızlı karar alabilme yetkisi var. İster hızlı büyüme dönemlerinde, ister kriz dönemlerinde aile şirketi ortakları bir araya geliyor, konuşuyor ve bir karar alıp yürüyorlar” şeklinde konuştu.

İletişim ve liyakat çok önemli

Aile işletme mensubu olarak birçok farklı şap-

kayı bir arada taşımak zorunda olduklarını belirten konuşmacılar, şirket büyüdükçe bazı nesillerin söz konusu sorumluluğu devam ettirmek istemediklerini belirterek, bu süreçte neler yapılması gerektiği paylaştılar.

Sumer Tömek Bayındır, “Türkiye kritik bir nesil geçişinin ortasında. Biz aile şirketi değiliz diyip kurumsallaştığını zanneden şirketlerin farkındalığını arttırıp herkesin aynı dili konuşmasını hedefliyoruz. Ailenin değerlerini korumanın yolu aslında iletişimden geçiyor. Bir kural gibi aile birliğini korumak için adım atalım. Burada birinci nesil kuruculara bu konuda çok büyük görev düşüyor. İkinci, üçüncü nesil arkadaşlarımızın da hem geçmişe saygı göstermeyi, hem kucaklayıcı olmayı hem de geleceğe yüzünü çevirmeyi hiçbir zaman ihmal etmemeleri gerekiyor. Unutmayınız ki aile şirketleri aslında çok uzun ömürlüdür. Yapılan araştırmalarda aile şirketlerinin ömrü 25 yıl olarak belirtiliyor, bununla birlikte diğer şirketlerin ömrü de 15 yıl olarak belirlenmiş” dedi.

Aile şirketlerinde rollerin ve işlerin tanımının önemini vurgulayan Ünlütürk; “Bizim kültürümüzün bu işe getirdiği avantajlar var dezavantajlar var. Çünkü bizim gibi ataeril kültürde babaya ‘bunları artık ben yapayım’ demek aşağı yukarı mümkün değil. Dolayısıyla roller ve işler tanımlı olmayınca bu sefer hem ailedeki dirlik bozuluyor hem de işletmenin sürdürülebilirliğiyle ilgili sıkıntı meydana geliyor. Biz ilk aile anayasasını 2000 yılında yazdık ve uzun yıllar uyguladık. Sonra çocuklar geldiğinde aile meclisi devreye girdi ancak biz çocuklarımızı, ‘herkes ne olmak

istiyorsa onun eğitimini alabilir, istediği alan neyse o doğrultuda hayatını çizebilir. Bizim sizlerden baskıcı olacak şekilde bir beklentimiz yok. Biz sizlere iyi bir eğitim vermekle sorumluyuz onun ötesinde nerede başınız sıkışırsa yardım ederiz. Aile çok varlıklı olabilir, varlıksız olabilir, siz bunları unuttun kendi ayaklarınızın üstünde durun ve hayatınızı kurmakta ilerleyin. Yarın bir gün mezun olduğunuzda bu şirketler olmayabilir ya da daha da küçülecektir. O yüzden siz akıllı olun ve kendi hayatınızı bağımsız bir şekilde planlayın ama birlikte çalışmak isterseniz, biz tabii ki sizinle çalışmaktan mutluluk duyarız' dedik. Dolayısıyla burada gördüğünüz bu rol tablosu çok önemli, çünkü sonrasında bu şapkalar karışınca mutsuzluklar başlıyor. Bizim çocuklarımız doğal olarak hissedar ama hissedar olması demek illa o şirketi yönetmesi anlamına gelmiyor, şirketi doğru düzgün yönetilebilir bir hale getirdiysek, çocuk o işe de ilgi duymuyorsa işin sadece aile ve mülkiyet kısmında kalabilir. Ya da ben şirkette rol almak istiyorum diyerek işletmenin bir parçası olmak isteyebilir ama bunları çocukların seçime bırakmak lazım" diye konuştu.

Aile anayasası gerekli mi?

Yapılan araştırmalar sonucu kardeşler arası anlaşmazlıkların, miras ve genişletilmiş aile çatışmalarının aile içi çatışmalar haline dönüşerek sürekliliği etkilediğini belirten moderatör Bayındır, sorunlardan çok çözüm odaklı olunması için neler yapılması gerektiği üzerinde durmak gerektiğini belirtti.

Şirketlerin sürekliliği için aile anayasasının önemli bir araç olduğunu belirten Sumer Tömek Bayındır da, "Süreklilik gösteren şirketler 4 tane ana başarılı unsur saptamışlar; bunların ilki 'iletişim' ikincisi ise 'yetki devri'. Ailenin veya şirketin yeterliliğini aktarabilir olmak ve bunu konuşmak çok önemli. Bunların altında liyakat var. Şirketin lideri olarak kimi, neden seçeceksiniz? Liyakat ve yetki devri konusu oldukça önemli... Bir genel müdür atadığınızda yetkilerinizi ona tamamen paket halinde sunmak zorundaysanız bu kişi aile bireyi ise ona da aynı paketi sunmak zorundasınız. Ama şirketini kendi bebeği gibi gören, hiçbir şekilde kendisi olmadan yaşayamayacağını düşünen birçok kurucu var. Özellikle Türkiye'de ayakta kalma savaşımız içinde bir de geleceğe bu tohumu atmak zorunda iken, bunu ciddiye alırsak aile şirketleri çok ciddi bir artı kazanmış olacak. Aile şirketlerinin devamlılığı konusunda işbirlikleri de büyük önem arz ediyor. Gençler işbirliklerine daha

yatkın, ancak biz eski nesiller ortak çalışmaya pek sıcak bakmıyoruz. Ortak çalışma, geleceğin tek kuralı. Ortak çalışıyorsanız var olacaksınız yoksa dükkânı kapatacaksınız, maalesef böyle bir gidişatımız var. Bu tüm dünyadaki aile işletmeleri için çok büyük bir tehdit, iyi değerlendirilirse de harika bir fırsat" diye konuştu.

Birbirimizin deneyimleri ile çözüm bulabiliriz

Şükrü Ünlütürk de, şirketlerin kurumsallaşması kadar, ortak karar verilen bir anayasa üzerinden saptanan kurallara bağlı kalmanın da çok önemli olduğuna dikkat çekerek, şunları söyledi:

"Aile üyelerinin şirketlerle olan ilişkilerinin tarifi kısmında da aile meclisi ve hissedar sözleşmesi diye iki organımız var. Aile Meclisi, 18 yaşını bitirmiş bütün çocuklar, evlendilerse eşleri, kurucu üyeler ve ilerideki kuşaklardan oluşuyor. Hissedarlar sözleşmesi de tümüyle kanuni bir anlaşma, yarın bir gün şirkete yabancı birisini de alsak bu sözleşmeyi imzalayacak. Hisseler nasıl alınır, satılır? Ortaklar ne tip işler yaparlar? Hangi şartlarda 'hisselerini sat' deriz, hangi şartlarda hisse satın alırsak gibi kuralları içeren bir sözleşmedir. Kurumsallaşmanın ve aile ile ilişkileri tarif etmenin en önemli kazançlarından bir tanesi nitelikli profesyonelleri çekme ve tutma şansıdır. Çünkü aile bireylerinden bir tanesinin güç savaşları içerisinde emir vermesi şirketin zararına olur."

Kendi şirketlerinde danışman tutarak mutabakat metni yazdırdıklarını belirten Sumer Tömek Bayındır da tüm bu paylaşımların ve deneyimlerin tüm şirketlere yayılması için TAİDER'i kurduklarını belirterek, aşama aşama ilerleyebilecekleri bir sistem kurduklarını belirtti.

Şükrü Ünlütürk de, "Aslında bu toplantılarda temel olarak vermek istediğimiz tek bir mesaj var; 'ben şimdi bir şey yapmayayım' demekle olmuyor. Bu işler yönetilebilir, öğretilir, bunu yapmak mümkün. Bununla ilgili dünyada ve Türkiye'de birçok deneyimi ve bilgisi olan kişi var. Bu toplantılarda deneyimlerinizi paylaşmanız çok önemli çünkü her aile özel ama birbirimizin deneyimlerinden çözüm yolu bulabiliriz" diyerek sözlerini bitirdi.

STK'lara genel bir bakış

En basit söylem ile, sivil toplum, toplumun devlet dışında kalan bölümüdür. Sivil toplum, merkezi otoriteden bağımsız, kendi başına özerk bir sürecin doğmasını, bu yolla çizilen sınırlar ve kanunlar dahilinde devletin dışında oluşan bir yapılanma olarak tanımlanabilir.

Sivil toplum örgütlerinin kamudan bağımsız olması, gönüllülük esasına dayalı olması, toplumsal yarara yönelik hareket etmesi ve demokratik bir katılım ortamı olması temel karakteristik özelliklerdir.

Bir başka bakış açısı ile de, örgütlü olma, kendi kendine üretme, kamudan bağımsız olma, bağımsız karar alma süreçlerinin olması, devletin içinde yaşama ama kamuya özdeş olmama, siyasete dahil ya da müdahil olmama, belli bir amaca yönelik hareket etme gibi özelliklerde sayılabilir.

STK'ların pek çok çalışma alanı vardır. Kültür ve eğlence, eğitim ve araştırma, sağlık, sosyal hizmetler, çevre, kalkınma ve barınma, hukuk, savunuculuk ve politika üretme, iyilikseverlik araçları ve gönüllü teşvikçileri, uluslararası ilişkileri iş ve mesleki örgütler, sendikalar gibi sınıflandırılmaları mümkündür.

Ülkemizdeki derneklerin yüzde 70'i spor, din ve meslek dayanışma odaklıdır. Şöyle bir yüzdelere de bakarsak; yüzde 31,2'si mesleki dayanışma dernekleri, yüzde 20,44'ü spor ve sporla ilgili dernekler, yüzde 16,08'i din hizmetleri, yüzde 5,34'ü eğitim ve araştırma, yüzde 4,76 insanı yardım, yüzde 4,99 kültür-sanat-turizm, yüzde 2,24 toplumsal gelişim, yüzde 2,24 sağlık, yüzde 2,19 toplumsal değerleri yaşatma, yüzde 2,04'ü çevre ve doğal hayat odaklıdır. İmar ve şehircilik, hak savunuculuğu, engelli dernekleri, düşünce temelli dernekler gibi konularda ise yapılanmalar yüzde 2'nin altındadır.

STK'ların ülkelerdeki sayılarına baktığımızda ise gördüğümüz bazı rakamlar şunlardır:

ÜLKE	STK SAYISI	NÜFUS 2018	NÜFUS / STK
FRANSA	1.350.000	65.233.271	48
İNGİLTERE	900.000	66.753.504	74
HİRVATİSTAN	47.406	4.164.783	88
MACARİSTAN	70.000	9.688.847	138
ALMANYA	580.298	82.293.457	142
İTALYA	302.191	59.290.969	196
ABD	1.532.250	326.766.748	213
KANADA	165.000	36.953.765	223
HİNDİSTAN	3.300.000	1.354.051.854	410
BREZİLYA	338.000	210.867.954	623
RUSYA	227.196	143.964.809	633
TÜRKİYE	119.639	81.916.871	685

Türkiye'deki derneklerin iç yapısına baktığımızda, STK'ların yüzde 57'sinde ücretli çalışan yoktur.

Kadın üye yüzdesi ise yüzde 2,86'dır.

STK yönetmek, bir şirketi yönetmekten zordur

Çünkü; hedefler genelde çözülmesi güç olan toplumsal sorunlara yöneliktir. Zaman ve finansal kaynaklar sınırlıdır. Bu kaynakların çoğu gönüllülerden geldiği için yönetimlerin yaptırım ve kontrol gücü sınırlı olduğu gibi, maddi ve manevi katılım için motivasyonu sürekli yukarıda tutmak çok zordur. Genelde de STK'lar maddi yönden güçlük çeken kesimlere yönelik çalıştığı için finansman bulmak ciddi bir sorundur.

Ayrıca, toplumsal bir sorunun çözümü için, toplumun farklı kesimleri ile yoğun bir etkileşim içinde bulunmak gerekir. Bu da çok ciddi bir ağ yönetimi gerektirir. Bunun içinde para ve zaman, itibar ile birleştirilmelidir. STK'ların karşılaştığı ciddi sorunlardan biri temsil yetenekleri ile temsildeki meşruiyetleri konusundadır. Çünkü kurulan her STK kendisini ilgili olduğu toplumun tamamı ile özdeşleştirmek ve tümünü temsil etmek hususunda ne yazık ki aceleci yada kolaycı davranabilmektedir. Şu unutulmamalıdır, bir STK'nın çalışma alanına giren her birey kendini o STK'nın doğal bir üyesi saymayabilir.

Diğer yaşanan bir zorluk ise, aynı STK içinde bulunan kişiler arasında toplumsal bağlantı kurma sıkıntısıdır. İnsanlar aynı hedef için bir STK içinde buluşsa dahi, sosyal, kültürel ve ekonomik nedenler ile çok kolay küçük kümeler haline gelebilmektedir. Bugün az sayıda üyesi olmasına rağmen tüm üyelerin birbirini tanımadığı bir çok dernek vardır.

STK'ların aynı çalışma alanına yönelindiklerinde, kesişme yaşadıkları diğer STK'lar ile işbirliğine ve koordinasyona uzak kaldıkları görülmektedir. İçerik kapalılık ciddi bir sorundur. Sivil toplum imceci diyebileceğim bir anlayış oturmamıştır. Oysa, ortak akıl, ortak bütçe ve ortak gayret, herhangi bir STK'nın bireysel gücünü rahatlıkla aşacaktır.

Bazı STK'lar görünür ve bilinir olmayı sadece basın ve halkla ilişkiler etkinliklerine bağlamaktadır. Oysa, dokunmak çok önemlidir. Bu da çok ciddi bir zaman planlaması gerektirmektedir. Bazı STK'lar faaliyet odaklı yürümekte, doğru ve ses getirici misyonu inandığı çalışmayı yaparak, oluşturulacak misyonu buna bağlamaya gayret etmektedir. Oysa doğru faaliyet önceden hedeflenen misyona odaklı olmalıdır. STK'lar büyüdükçe, profesyonelleşme ve gönüllülük arasındaki dengeyi bulmakta zorlanmaktadır. Gönüllü kalanlar bazen yetersiz kalmakta, çok profesyonelleşenler ise gönüllülerden kopabilmektedir.

Türkiye'de bir STK'nın başarısı genelde kamu ile ilişkilerindeki lobi gücü ile ölçülür. Kamu ile oluşturulan informal ilişkiler imtiyaz arama görüntüsü yaratabilir. Kamu imtiyazı yerine stratejik planlamaya dayalı proje üretimi ve bu projelere kaynak yaratılarak kurumsal kapasitenin geliştirilmesi çok daha fonksiyonel olabilir. Zaman zaman STK'larda kaynak yaratmak ve üye sayısını artırmak misyonun ve vizyonun önüne geçebilmektedir. Bu yarışa dahil olmadan, yapılanlar ile insan ve finans kaynağının elde edilmesine gayret etmek çok önemlidir.

STK'larda iyi yönetim, yaşam kalitesinin geliştirilmesinin ve kurumların sürdürülebilirliğini artırmanın anahtarıdır. Bu nedenle paydaşların birbirlerine ve kurumlarına güven duyması ile artacak etkinlik uygulama güçleri, maliyetleri azaltacağı gibi, gelişmeyi de hızlandıracaktır. Bu şekilde güçlenecek STK'lar toplumların geleceklelerinin biçimlendirilmesinde söz sahibi olacakları gibi, küresel ve ulusal karar alma süreçlerinde de yer alabileceklerdir.

Yakı sektörünün lideri Şanlı İlaç, 70 yıldır global markalara meydan okuyor

Türkiye’de yakı piyasasının yüzde 80’ine sahip olan Şanlı İlaç, halihazırda yürüttüğü Ar-Ge çalışmaları ile ürün gamını ve ihracatını artırmaya odaklandı. 5 ülke ile de ruhsatlandırma görüşmeleri devam ediyor.

Ürün bazında sektör liderliğini elinde tutan Şanlı İlaç, 71 yıllık mazisi ile Türk sanayi tarihinde parmakla gösterilecek firmalar arasında yer alıyor. İkinci Dünya Savaşı günlerinden bugünlere uzanan üretim yolculuğunda ekonomik ve sosyal krizleri ardında bırakmayı başaran firmanın başarılı Genel Müdürü Gürcan Eralp, değişen koşullara uyum sağlayarak, emin adımlarla ilerlemeyi kendine ilke edinen Şanlı İlaç’ın kuruluş günlerine götürüyor bizi...

“Osmanlı döneminde kapitülasyonlar nedeni ile ticaret ve sanayi yok denecek kadar az olduğu için ilaçlar herhangi bir ruhsat ya da izne tabi tutulmadan, yabancıların tekelinde ülkemize gelir. Cumhuriyetin kurulmasının ardından, 1927 yılında Beşeri Tıbbi Ürünler ve İspençiyari Yasası’nın çıkmasının ardından kontrolsüz gelen ilaçların

ülkemize girişine bir son verilerek, tüm işlemler yasal çerçevede bir kurala bağlanır. 1940’larda baş gösteren İkinci Dünya Savaşı’nın ayak seslerinin ve nihayetinde savaşın ardından dünyada ciddi bir kıtlık baş gösterir. Türkiye de bu kıtlıktan nasibini alır ve ciddi bir yokluk dönemi yaşar. Özellikle ülkemizde gıda ve ilaç konusunda kayda değer bir yoksunluk olur. Hal böyle olunca, Türkiye bu alanlarda kendi üretimini yapma yoluna girer. Bu nedenledir ki birçok ilaç firmasının kuruluş yılları o döneme gelir.”

Zürih’ten Türkiye’ye, yokluktan başarıya...

İşte tam da böyle bir arayış sürecinde, Eczacı Seyit Şanlı, Zürich’te çalıştığı ilaç firmasından ayrılarak sektörün gelişmesine ihtiyacı olan ülkesine döner. Şanlı, 1948 yılında doktor olan kardeşi

Mustafa Şanlı ile birlikte ülkemizin ilaç ihtiyacını karşılamak için kolları sıvar. İki kardeş önce laboratuvar kurarak ilaç üretmeye başlar. Ülkenin ilaca olan ihtiyacı, kardeşlerin başarısı ile birleşince o küçük laboratuvar önce atölyeye ardından da fabrikaya dönüşür. Şanlı Laboratuvarı, Şanlı İlaç A.Ş. olarak antibiyotikten öksürük hapına, vitaminden gut hastalığına kadar birbirinden farklı rahatsızlığa deva üretmeye başlar.

2000'li yılların başında özellikle ilaç sektörünün

öncü küresel oyuncuları Türkiye'ye yönelirler. Hal böyle olunca rekabet de bambaşka bir boyuta ulaşır. Yerli ilaç sanayinin karşısına global şirketlerin gelmesinin ardından Şanlı İlaç da rotasını başka bir yöne çevirir; topikal ürünlere...

Ürün çeşitliliğinde zirveden dibe, dipten zirveye...

"Sektör, reçeteli ilaç, reçetesiz ilaç ve geleneksel bitkisel tıbbi ürün alanlarına ayrılıyor. Biz, reçetesiz ve geleneksel bitkisel tıbbi ürünlere yöneldik. Reçeteli tüm ilaçları üretmeyi durdurarak, ürün gamımızda yer alan 30 ürünü 2000'li yılların başında 1'e düşürdük. Yeni yolumuzu topikal ürünler alanında belirledik ve işe bugün de sektör lideri olduğumuz yakı alanına çevirdik. Yıllar içerisinde Ar-Ge çalışmalarına ağırlık vererek, tek bir ürün ile başladığımız üretim yolculuğumuzda, çeşidimizi 23'e yükselttik. Hali hazırda yürüttüğümüz Ar-Ge çalışmalarımız ile gelecek yıl içerisinde ürün gamımızı 27'lere çıkartmaya hazırlanıyoruz. Bununla birlikte yakı piyasasının yüzde 80'ine sahibiz. 8 ülkeye ihracatımız var. 5 ülke ile ruhsatlandırma konusunda görüşmelerimiz devam ediyor. İhracatımız iyi bir ivme ile devam ediyor. Her yıl ciromuzun yüzde 8-10 arasındaki payını Ar-Ge yatırımlarına ayırıyoruz. Bunun içinde Ar-Ge konusundaki yatırımlar, makine tesisat, labora-

tuvar kuruyoruz. Bu sene Nisan ayında yeni bir Ar-Ge çalışmasına başlayacağız."

Avrupa ayarında üretim

Üretilen her malın kaliteli olması gerektiğinde dikkat çeken Eralp, özellikle insan sağlığı denildiğinde hiçbir maliyetten kaçınılmaması gerektiğinin altını çizerek sözlerini sürdürüyor:

"İlaç üretim yerleri GNP (İyi üretim uygulamaları) dediğimiz uluslararası standartlara göre belirlenir. 1 Ocak 2018'de PIC dedikleri uluslararası 41 ülkenin üye olduğu akredite kurumuna üye olduk. PIC, Türkiye'deki GNP'ye sahip bir ilaç üretim yeri standardı anlamına geliyor. Şanlı İlaç olarak PIC akreditasyonumuz ile Avrupa ayarında ve Avrupa'nın akredite olmuş kurumu haline geldik. Kalite 'olmazsa olmaz'ımız. Marka bilinirliğini sağlamanız için kaliteli olmanız. Her zaman ürünümüzün arkasındayız. Hızlı adımlarla gitmeyi seviyoruz ama arada durup, sağımıza solumuza bakıp hızlı hareket etmeden, tekin adımlarla ilerlemek de bizim prensiplerimizden bir tanesi. Daha garantici ve sağlamcı bir yapımız var."

İlaç konusunda ruhsatlandırma sürecinin, ürünün piyasa ile buluşmasını ciddi sürelerde geciktirdiğine dikkat çeken Eralp, bürokratik işlemlerin hızlandırılması ve mevzuatların

Şanlı İlaç Genel Müdürü Gürcan Eralp, firma olarak değişen koşullara uyum sağlayarak ilerlemeyi ilke edindiklerini belirtirken, "Kalite 'olmazsa olmaz'ımız. Her zaman ürünümüzün arkasındayız" diye konuşuyor.

düzenlenmesi ile sektörün daha da verimli hale geleceğine inandıklarını söyledi. "Ruhsatlandırma süreçleri daha şeffaf ve anlaşılabilir hale gelirse, ekonomik olarak önünüzü görür, bürokratik işlemler de net olursa yola çıkarsınız" ifadesinde bulunan Eralp, ilaç sektörünü de değerlendirerek, 2000 yılında aldıkları kararın ne denli doğru olduğuna bugün şahitlik ettiklerini vurgulayarak şunları söylüyor:

"İlaç sektörünü genel olarak değerlendirirsek 2000 yılında doğru bir karar verdiğimizizi görüyoruz. İlaçta kur uygulaması var. Reçeteli ilaçların kar etmesi çok zor. Sektör sıkıntı içinde, çünkü maliyetler çok arttı. Hepimiz son dönemlerde üst üste yaşanan krizlerden olumsuz yönde etkilendik. Yaklaşık 2004-2013 yıllarına kadar dünyada ekonomik bir sıkıntı süreci vardı. ABD toparlanmaya başlayınca hammaddenin, malzemelerin fiyatları da döviz bazında 2-3'e katladı. Talep de artınca hem döviz kurunun yükselmesi hem de ürünlerdeki fiyat artışı ilaç sektörünü olumsuz etkiledi. Vatandaşın da alım gücünün düşük olması sektörü daha da sıkıntıya soktu. İzmir'de hammaddeyi tıbbi ürüne gidecek bir çalışma yapıyoruz. İzmir'de tarım endüstri bölgeleri oluşturma planları var. Üreticiden bitmiş ürüne ulaşan bir proje peşindeyiz. Şimdi çok erken ama bir süre sonra bu da gündeme gelecektir. Hammadde

ŞANLI İLAÇ SANAYİ A.Ş.

bizde. Bitkimizi üretir, uygun standartlarda hammaddeye çevirip ürüne dönüştürürsek bütün katma değer ülkemizde kalır. Ya ara mal üretiyoruz ya da ara mal alıp ürüne çeviriyoruz. Bu konuda çeşitli çalışmalara imza atıyoruz. Biyoküme adını verdiğimiz, ilaç-kozmetik-tıbbi cihaz üretimi yapan şirketlerden oluşan

bir derneğimiz var. Amacımız sektörün ihtiyaçlarını belirleyerek, işbirliği içinde çalışmak. Son toplantıyı firmamızda gerçekleştirdik. Birbirinden güzel fikirler ortaya atıldı."

20. Yıl

organize gayrimenkul

BÖLGEMİZİN EMLAKÇISI

20 Yıllık tecrübemiz ve **Mustafa Sarper Yağcı**
yönetimindeki uzman kadromuzla **Çiğli ve Kemalpaşa** şubeleimizde
hizmetinizdeyiz.

0 232 328 28 28 - 0 532 552 12 55

İZMİR VE CİVARINDA FABRİKA, DEPO, SANAYİ ARSALARI

.SATILIK

2.750.000 TL

AOSB'ye 15 dk Mesafede
Menemen Plastik Organizede
2.500 m2 Arsada 1.750 m2 Kapalı Alan
Sıfır Fabrika

.SATILIK

5.250.000 TL

AOSB'ye 15 dk Mesafede
Menemen Plastik Organizede
5.000 m2 Arsada 3.000 m2 Kapalı Alan
Sıfır Fabrika

.SATILIK

9.000.000 TL

Aliğa OSB'de
10.500 m2 Arsada 6.000 m2 Kapalı Alan
630 Kw Enerji Sıfır Fabrika

.SATILIK

4.250.000 TL

Aliğa OSB'de
5.000 m2 Arsada 3.000 m2 Kapalı Alan
400 Kw Enerji Doğal Gazlı Yeni Bina
Bir Kısım Vade Olabilir

8045/2 Sokak B Blok Daire: 2 Atasanayi Sitesi Girişi Çiğli - İZMİR

Tel: +90 (232) 328 28 28

Fax: +90 (232) 328 17 24

www.organizeemlek.com

organizeemlak@gmail.com

Dünya Mirası Listesi'nde İzmir

“Dünya Mirası” UNESCO’ya bağlı Dünya Miras Komitesi’nce belirlenen kriterleri karşılama durumları ile mimari, tarihi, estetik ve kültürel, ekonomik, sosyal, sembolik ve felsefi özellikleri de dikkate alınarak tüm dünya için önemli bir değer taşıdığı kabul edilen ve korunmaya değer bulunan doğal ve kültürel varlıklardır.

Bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen evrensel değerlere sahip kültürel ve doğal varlıkları dünyaya tanıtmak, toplumda söz konusu evrensel mirasa sahip çıkacak bilinci oluşturmak ve çeşitli sebeplerle bozulan, yok olan kültürel ve doğal değerlerin yaşatılması için gerekli işbirliğini sağlamak amacıyla UNESCO’nun 17 Ekim – 21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris’te toplanan 17. Genel Konferansı kapsamında, 16 Kasım 1972 tarihinde “Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme” kabul edilmiştir. 14.04.1982 tarih ve 2658 sayılı Kanunla katılımımız uygun bulunan bu sözleşme, 23.05.1982 tarih ve 8/4788 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanarak, 14.02.1983 tarih ve 17959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Sözleşmeyi kabul eden üye devletlerin

UNESCO’ya başvurusuyla başlayan ve Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS) ile Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN) uzmanlarının başvuruları değerlendirmesi sonunda tamamlanan bir işlem dizisinden sonra uluslararası önem taşıyan, bu nedenle takdire ve korunmaya değer görülen doğal oluşumlar, anıtlar, sitler gibi aday varlıklara Dünya Miras Komitesi’nin kararı doğrultusunda “Dünya Mirası” statüsü tanınmaktadır.

2015 yılı itibariyle ülkemizde, UNESCO Dünya Miras Listesi’ne kayıtlı 13 kültürel, 2 karma (hem kültürel, hem de doğal) olmak üzere 15 adet varlığımız bulunmaktadır.

Dünya Mirası Geçici Listesi’nde ise, ülkemizin 1 doğal, 57 kültürel ve 2 karma (kültürel / doğal) olmak üzere toplam 60 adet varlığı bulunmaktadır.

İzmir İlinde yer alan 2 kültürel varlığımız UNESCO Dünya Miras Listesi’ne, 3 kültürel varlığımız ise Dünya Mirası Geçici Listesi’ne alınmıştır.

Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı 2014 yılında ve Efes Dünya Miras Alanı, 2015 yılında ise Dünya Miras Listesi’ne girmiştir.

Geçici Liste’de yer alan Birgi Tarihi Kenti (2012)

ile Foça ve Çandarlı Kaleleri'nin (2013) ise kalıcı listeye alınması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (2014)

Helenistik, Roma, Doğu Roma ve Osmanlı Dönemlerine ait katmanları içerisinde barındıran Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı, Pergamon (çok katmanlı kent), Kibele Kutsal Alanı, İlyas Tepe, Yığma Tepe, İkili, Tavşan Tepe, X Tepe, A Tepe ve Maltepe Tümülüsleri'nden oluşmaktadır.

Kale Dağı'nın tepesindeki antik Pergamon yerleşimi anıtsal mimariyle Helenistik dönem şehir

planlamacılığının en iyi örneğini temsil etmektedir. Athena Tapınağı, Trajan Tapınağı, Helenistik dönemin en dik tiyatro yapısı, kütüphane, Heroon, Zeus Sunağı, Dionysos Tapınağı, Agora ve Gymnasion yapıları bu planlama sisteminin ve dönem mimarisinin en seçkin örnekleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Helenistik Bergama Krallığı'nın başkenti olan kent, önemli bir eğitim merkeziydi. Daha sonra Roma İmparatorluğu'nun Asya Eyaleti başkenti olan Bergama, döneminin en önemli sağlık merkezlerinden Asklepon'a ev sahipliği yapmıştır.

Çevresindeki kültürel peyzaj ile birlikte Helenistik ve Roma Dönemlerine ait pek çok istisnai örneği içerisinde barındıran kent, özellikle Roma ve Doğu Roma dönemlerine ait katmanlar üzerinde yayılmış olan Osmanlı dönemi mimarisine ait pek çok cami, han, hamam ve ticari merkez ile de önemini korumuştur.

Efes Dünya Miras Alanı (2015)

Dünya Miras Listesi'ne alınan "Efes" Dünya Miras alanı; Çukuriçi Höyük, Ayasuluk Tepesi (Selçuk Kalesi, St. John Bazilikası, İsa Bey Hama-

mı, İsa Bey Camii, Artemision), Efes Antik Kenti ve Meryem Ana Evi olmak üzere dört bileşenden oluşmaktadır.

Antik dönemin en önemli merkezlerinden biri olan Efes, tarih öncesi dönemden başlayarak Helenistik, Roma, Doğu Roma, Beylikler ve Osmanlı dönemleri boyunca yaklaşık 9000 yıl kesintisiz yerleşim görmüş ve tarihinin tüm aşamalarında çok önemli bir liman kenti, kültürel ve ticari merkez olmuştur.

Helenistik ve Roma Döneminin üstün kentleşme, mimarlık ve dini tarihine ışık tutan simgeleri barındıran Efes'te farklı dönemlere ait en üstün mimari ve kent planlama örnekleri bulunmaktadır. M. Ö. 8. yüzyıla tarihlenen ve Antik dönemin yedi harikasından biri olarak ünlenen kült merkezi Artemision, Hz. Meryem'in İsa'nın annesi olarak kabul ve ilan edildiği 431 tarihli Ekümenik Konsülün gerçekleştiği yer olan Meryem Kilisesi, İsa'nın havarilerinden biri olan ve Yahya İncili'ni Efes'te yazan St. John'un mezarı üzerine inşa edilen Bazilika gibi Erken Hristiyanlık dönemine şahitlik eden benzersiz eserleri, günümüzde Hristiyanlar tarafından hac mekanı olarak kabul edilen Meryem Ana Evi ve Beylikler döneminde inşa edilen İslam yapıları ile Efes aynı zamanda dini tarih açısından da bugün hala ayakta olan benzersiz bir birikim sunmaktadır.

Birgi Tarihi Kenti (2012)

İzmir İli, Ödemiş İlçesi'nde yer alan Birgi, sırasıyla Frig Uygarlığı (MÖ.750-680), Lydia Uygarlığı (MÖ.680-546), Pers Krallığı, Bergama Krallığı, Roma ve Bizans İmparatorluğu hakimiyeti altında bulunmuştur. Kent, Anadolu Beylikleri döneminde, 13. ve 14. yüzyılda Aydınolu Beyliği'ne başkentlik yapmıştır. 1426 yılında ise kesin olarak Osmanlı hakimiyetine geçmiştir.

Birgi, kendine has geleneksel mimari dokusunu günümüze kadar koruyabilmiş ender yerleşim yerlerinden biridir. Konakları, camileri, türbeleri, medreseleri, hamamları, çeşmeleri ve daha birçok eseriyle, beylikler döneminden başlayıp günümüze ulaşmış çok sayıda tescilli yapıya

sahiptir.

Tarihi yerleşimde geleneksel mimari dokuyu en iyi biçimde yansıtan iki mimari yapı; ahşap süsleme ağırlıklı mihrabı ve minberiyle döneminin en başarılı örneklerden biri olan Ulu Cami ile ahşap işçiliği ile dikkat çeken Çakırağa Konağı'dır.

Foça ve Çandarlı Kaleleri (2013)

2013 yılında "Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri" kapsamında Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınan 7 kaleden 2'si İzmir'dedir. Cenevizliler döneminde önemli bir ticaret limanı olan ve kentin savunmasında önem taşıyan Foça Kalesi ile sağlamlığı ve görkemli yapısıyla dikkat çeken Çandarlı Kalesi listeye girmiştir.

Cenevizliler, 11. ve 15. yüzyıllar arasında Akdeniz, Karadeniz, Atlantik Okyanusu ve Kuzey Avrupa'da ticaret kolonileri kurmuş ve kıyılarda kaleler inşa etmiş veya eski kale kalıntılarını onarıp kullanmışlardır. Tarih boyunca önemli ticaret yollarının kavşağında yer almış Anadolu kıyılarındaki da Cenevizlilerin bir dönem kullandığı birçok yerleşim bulunmaktadır. Bu yerleşimler arasında bulunan İstanbul Boğazı'nın Karadeniz çıkışında Anadolu Kavağı'nın hakim bir tepesi üzerinde yer alan Yoros Kalesi ve bir kale yapısı olmamasına rağmen Cenevizlilerden kalan kentsel savunma sistemindeki önemi nedeniyle Galata Kulesi, Karadeniz'de özellikle Cenevizliler döneminde ticari canlılığın merkezi olmuş Amasra Kalesi, Sinop Kalesi ve günümüzde de Ceneviz Kalesi olarak adlandırılan, denizcilik ve ticarete önem taşıyan Akçakoca Kalesi ile Foça ve Çandarlı Kaleleri "Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri" kapsamında

Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmıştır.

Foça Kalesi: Foça, 12 İon Kenti arasında en önemli merkezlerden birisi olup, Pers, Makedonya, Ceneviz ve Osmanlı medeniyetlerine ev sahipliği yapmıştır. Foça Kalesi 11-12. yüzyıllarda kent korumasını güvence altına almak amacıyla stratejik bir noktada inşa edilmiştir. Cenevizliler kaleyi Bizanslılardan alarak yeniden inşa etti. Phokaia (Foça), 1455 yılında Osmanlılar tarafından ele geçirilince kalenin surları onarıldı ve kuleler eklendi. Kalenin girişindeki bir kitabede onarımın 1538-1539 yılları arasında Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu olan Sultan Mustafa Han'ın koruması Silahtar İskender Ağa tarafından yapıldığından bahsedilmektedir. Ayrıca kalenin bugün açık hava tiyatrosu olarak kullanılan bir kayıkhanesi vardır.

Çandarlı Kalesi: Çandarlı, İzmir'in Dikili ilçesinde bulunan bir sahil kasabasıdır. Çandarlı Kalesi'nin bulunduğu alan arkaik dönemden kalmaz, fakat kalenin yapım tarihi tam olarak belli değildir. 13. ve 14. yüzyıllarda Cenevizliler Foça'da hâkimiyetlerini sürdürürken Çandarlı'yı da kontrol altına alıp bu limanı ticaret amacıyla kullanmışlardır. Cenevizliler, güvenli bir ticaret limanı olan Çandarlı sayesinde etkilerini arttırabilmişlerdir. Bu kale, Cenevizliler tarafından restore edilmiştir. Burada Ceneviz etkisinin çok fazla olduğunu belirtmek gerekir. Bir dikdörtgen şeklindeki Çandarlı Kalesi; günümüzde beş kulesi, yağmur olukları, kapılar ve duvarları ile oldukça iyi bir şekilde korunmaktadır.

Bunların yanı sıra İlimizde UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girebilecek değerde önemli tarihi ve kültürel pek çok varlığımız bulunmaktadır. İlk etapta Tire Kentsel Alanı ve Agora Örenyeri'nin listeye alınması önem arz etmektedir.

TOKSİN

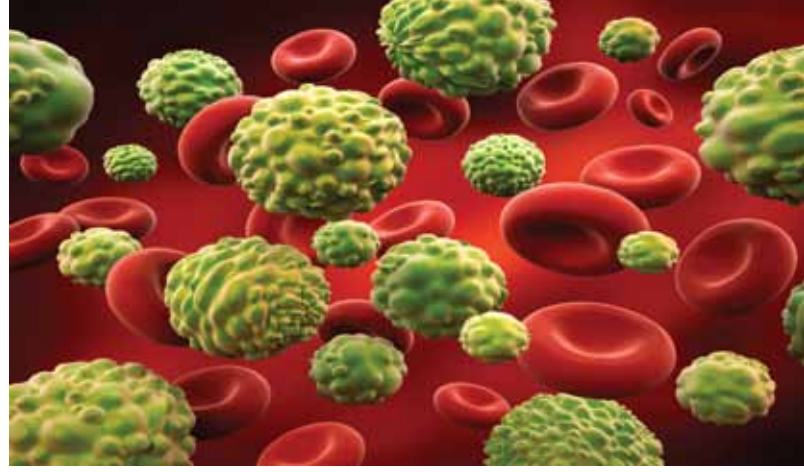
Toxic, toxique, yani zehir kelimesinden türemiş bir kelime. Canlılara zarar veren zehirli maddeleri ifade ediyor. Dünyamızda hep varlardı. Ancak 19. yüzyılda endüstri devrimi ile birlikte patlama yaşadı. Binlerce yeni kimyasal dünyayı sardı. Ancak 1976 yılında ilk kez toksik maddeleri kontrol etme adına kimyasal madde üreticilerinin, yeni kimyasal maddelerin üzerine sağlık ve güvenlik bilgisi koyma zorunlu hale getirildi. Yemek, içmek, işe gidip gelmek, çalışma sırasında, evde dinlenirken, uyurken yani günlük aktiviteler, istenmeyen sağlık sorunlarına yol açabilecek ajanlara maruz kalmakla sonuçlanabilir. Bu maruziyet sonucu, yaklaşık bir milyon insanda gelişen 740 kanserin hava kirleticilere bağlı olduğu ve diyabet, kalp hastalığı, obezite gibi bir çok kronik hastalığın çevresel toksin alımı, inhalasyonu veya deriden emilimi gibi yollarla toplumun maruziyeti sonucu sağlığını bozduğu uzmanlarca tespit edilmiştir.

Kapalı alanlardaki havada bulunan uçucu organik kimyasallar, yanma ürünleri, sigara dumanı, belli yapı malzemeleri (boya, parke v.s gibi) hatta sadece kimyasal değil, doğal küf sporları gibi kirleticiler, sağlık üzerinde üst solunum yolu tahrişlerinden, kansere kadar bir çok hastalığa sebep olabilir. Hatta bazı coğrafi bölgelerde, hatalı yapı malzemeleri ile üretilmiş veya çok eski binaların bodrum ve kapalı boşluklarında Radon gazı birikebilir bu da son derece zararlı bir toksindir.

Küf, kapalı alanlarda özellikle rutubetli ortamlarda halı, mobilya, alçı paneller gibi gözenekli malzemelerde üreyebilir. Bunların sporları uçuşur ve havaya karışıp akciğer sorunları, alerjik semptomların ve astımın alevlenmesine sebep olurlar.

Kapalı alanlardaki mevcut boyalar, yapıştırıcılar, bazı böcek ilaçları, ahşap koruyucular, deterjan kalıntıları, yeni mobilyalar, halılar kapalı alanlara buharlaşarak uçucu kimyasalları bırakabilir. Göz kaşınması, yanması, öksürük, burun tıkanıklığı ve tahrişi yapabildiği gibi uzun vadede de kanserlere sebep olabilirler.

Radon gazı, evin temellerinde ve bina malzemelerinde kullanılan kayalarda bulunan bir element olan radyumun, radyoaktif çürümesi esnasında ortama bırakılır. Özellikle Çin'den gelen doğal taşlarda olduğu ifade edilmektedir. Bu gazın inhalasyonu akciğer kanseri riskini artırır. Bir konutun üçüncü katının altındaki katlarda, hele hele eski evlerde test edilmelidir. Radon dedektörü ile yapılabilecek bu işlem sonucu Radon oranı fazla

ise iyileştirme için özellikle bodrum katının havası sürekli olarak dışarı verilmelidir.

Yanma ürünler diyebileceğimiz karbon monoksit, Azot dioksit ve partiküller de kapalı ortamlarda sorun yaratabilecek toksinlerdir. Doğal gazla yemek yapmak, şömine veya odun sobasında odun yakmak, garajlarda egzoz dumanı mukozaları tahriş eder, astımı şiddetlendirir ve akciğer hastalıklarına duyarlılığı arttırabilir. Baş ağrısı, bulantı, uykuya eğilim ve tabii yüksek miktarlarda ve ölüme neden olabilir.

Tüm bu saydıklarım kapalı alanlarda en çok maruz kalacağımız toksinler. Ayrıca başka toksinler de kapalı alanlarda risk yaratabilir. O nedenle kapalı alanlar sık sık havalandırılmalıdır. Alınan tedbirlere rağmen şüphe duyuluyorsa spirometre, zirve akım ölçümleri, metakolin uyarı testi, alerji deri testi yaptırılabilir. Kapalı alan kirleticisi, tespit edilirse, evi denetlemek için endüstriyel hijyen uzmanlarından yardım istemek en uygunudur.

Tüm bu sözünü ettiğim toksinler kapalı alanlarda sıkça rastlanan kirleticilerdir. Ayrıca açık alan hava kirleticileri de çok önemli rahatsızlıklar yaratabilir. Azot dioksit, karbon monoksit, sülfür dioksit, kurşun, ağır metaller, civa arsenik, kadmiyum insektisitler, rodentistler, herbisitler, mesleki maruz kalmalar, elektromanyetik alanlar gibi kirleticiler de genellikle açık alan tehditlerdir. Çevre öyküsü, kişilere özel bir alan olarak değerlendirilmeli ve kişinin hangi riskli maddelere maruz kalabileceği bilinmelidir. Bu kirleticilerin etkilerini öğrenmek ve mümkünse giderilmelerine çaba sarf etmek, olmuyorsa o çevreden uzakta bir yaşam oluşturmak gerekir.

Aslında çok da dikkat etmediğimiz bu maruziyet türü, hayatımızı tehdit edebileceğini asla aklımızdan çıkarmamalıyız.

PS: Toxic, Oxford sözlüğüne göre 2018'de en çok aranan kelime oldu.

İAOSB'de 'Solistler Geçidi'

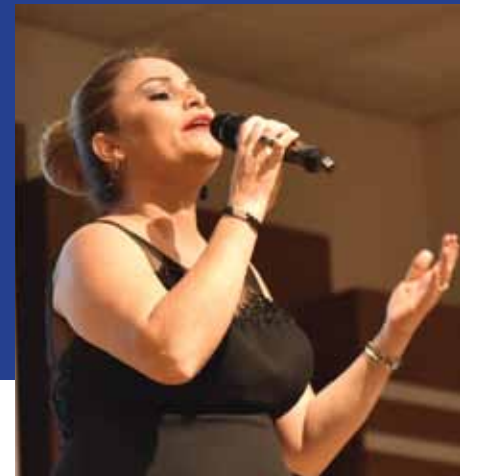
1 0. yılını dolduran İAOSB TSM Korusu "Solistler Geçidi" ile Bölge katılımcıları ve çalışanlarına unutulmaz bir akşam yaşattı.

Birbirinden güzel eserleri seslendiren İAOSB TSM Korusu büyük beğeni topladı.

Norm Grup Onursal Başkanı Nedim Uysal, koro şefi Engin Karadağ'ı tebrik ederek, "Bizlere böylesine unutulmaz bir gece yaşattığınız için teşekkür ederiz" dedi.

Koro şefi Engin Karadağ da İAOSB Yönetimine kendilerine sundukları bu olanaktan dolayı teşekkür ederek, kısa süre içerisinde 10. yıla özel bir konser daha vermeye hazırlandıklarını söyledi.

İzmir Marşı ile konseri kapatan koro üyeleri ayakta alkışlandı.

Önce de ben, bence de BEN...

Bencil insanlar, tüm beklentileri ve istekleri öncelikli olarak karşılanacak bireyler olduklarını kendilerine fısıldadıkları için ne yazık ki duygudaşlık eksikliği yaşarlar, yani etrafındaki insanlarla duygusal paylaşım ve yakınlık onlarda çok nadirdir.

Ne demiş Goethe, "İnsanları birleştiren duygular, ayıran ise fikirlerdir". İşte bu nedenledir ki bencil kişilerin ortak duygu paylaşımında bulunduğu, tam manasıyla "birleştiği" insan veya insanlar ne yazık ki bencil olmayan kişilerin hayatına kattığı birey sayısına göre oldukça az, neredeyse nadirdir... Çünkü insanlar ortak nokta buldukları kişilerle vakit geçirmekten hoşlanırlar.

Bencil insan ilgi ile beslenir, bu nedenle tüm ilgiyi üzerine çekmek için elinden geleni ardına koymaz. 'Ben', 'benim', 'ben de' ile başlayan cümleler, örnekler, sohbetler asla bitmez. Siz en mutlu gününüzde bencil insanın maceralarını dinler, en mutsuz gününüzde bencil insana moral vermeye çalışırken bulursunuz kendinizi.

Karşı tarafın eksiklerini objektif olarak gözlemleyebilecek bir mantığa sahipsek, bencil insanlarla ya da bencillik duygusuyla nasıl başa çıkabiliriz? Aynı yöntemle karşılık vermek, sizin karşı tarafı kendi içinizde yadırgama hakkınızı elinizden alır. Sonuçta aynısınız, kimi, niye yargılıyorsunuz ki?

Önce 'bencil' yapıya sahip kişilerdeki ortak özelliklere bir bakalım, sonra da onlarla nasıl iletişim kurabileceğimize:

Madde 1, bencil kişinin istekleri temel ihtiyaç niteliğindedir, az pişmanlık duyar, zor özür diler. Gelelim diğer maddelere; Karşıt fikirli olan kişileri 'bencillikle' suçlar. Kendinden üstün gördüğü kişilere boyun eğer, diğerlerine karşı aşağılayıcıdır. Güvenilir alanları kendine saklar. Kendi yapmadığı şeyi sizin de yapmamanız için açıklamalarda bulunur, siz istemediği şeyi yaptığınızda bunu sorgular, aynısını kendisi

yaparsa mantıklı gerekçelere dayandırıp, allar pullar önüne koyar. Bencil insanın bir diğer ön plana çıkan özelliği ön planda olmadığı ortamlardan sıkılmasıdır. Girdiği tüm alanlarda kendi duygularına ve isteklerine odaklanır, etrafındakilerin de aynı doğrultuda davranmasını bekler. Talep ettiği şeyin üzerine ısrarla gider. İnsanların kendi ile ilgili ne düşündüğünü içten içe merak etse de dışarıya yansıtmamaya çalışır.

Herkesten üstün olduğunu düşünür, hayatındaki herkes o'nun varlığından dolayı 'çok şanslıdır' o'na göre...

Bencil insanların en büyük eksikliği empatiden yoksun olmalarıdır. Karşı tarafın duygu, düşünce, makam, otorite, rol, zorunluluk yapılarını kendi yapıları ile anlık yer değiştirerek düşünebilmeye başarabilse insanoğlu, bencilliğini törpülemeye başlayabilir belki de...

Şimdi de sıra bencil kişilere karşı takınacağımız iletişim şekline gelsin...

Öncelikle bencil kişilere karşı 'hayır' diyebilmeyi öğrenmeniz gerekir. Aksi halde kendinizi, hislerinizi, zorunlu olmayan tüm görevlerinizi yönetmesi için bencil kişinin avuçlarının arasına terk edersiniz. Sınırınızı çizmelisiniz, sizi kendi düşüncelerine göre yönlendirmesine izin vermemelisiniz. Direttiği konuları size kabul ettirmek için kullandığı hiçbir oyunda boyun eğmemeli, kırıncı olmadan dik durmalısınız. 'Evi terk edersen üzülrüm elbette, ancak ben çalışmak zorundayım ve bu nedenle gideceksen eğer, seni engelleyeceğimi düşünmüyorum' gibi... Kendi talep ve beklentilerinizi ifade etmekten geri kalmayın. Eleştirilerinizi asla kişiliğe yönelik değil, davranışa yönelik yapın. Eleştirileriniz de sürekli olumsuz olmasın. Önce olumlu bir geri bildirimde bulunun, ardından olumsuz bir davranış anlatın. "Sizinle (ya da seninle) sohbet etmeyi çok seviyorum. Bununla birlikte sözümü kestiğin (kestiğiniz) zaman üzülüyorum. Çünkü daha sonra anlatacağım şeyleri unutuyorum gibi..."

Sakın unutmayın, yerinde ve usulünce kendinizi doğru şekilde ifade etmeniz, karşı tarafı her zaman geliştiren bir unsur olur.

Tüm bencilliklerden uzak, hayatınızın her alanında tüm ilişkilerinizi başarılı iletişiminiz ile geliştireceğiniz bir yıl olması dileği ile...

Nesneleri nano ölçekte şekillendirmenin yolu bulundu

ABD’de bilim adamları, üç boyutlu nesneleri nano ölçekte farklı şekillerde üretmenin yöntemini buldu.

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) araştırmacıları, 1 metrenin milyarda biri büyüklüğü ifade eden nanometre ölçeğindeki nesnelere her türlü biçimi verebilecek bir metot geliştirdi.

Hassas lazerle oluşturulan polimer iskelelerle metallere, kuantum parçalarına ve DNA’ya kadar her türlü malzemeyi istenilen formda inşa edilebildiklerini belirten araştırmacılar, söz konusu yöntemin her türlü materyali nano ölçekli hassasiyetle üç boyutlu modele aktarabildiklerini ifade etti.

Araştırmacılar, iskeleye ana malzemeyi ilave ederek, var olan yapıların binde biri ölçeğindeki yapı modelleri üretmeyi başardı.

Beyin dokularının yüksek çözünürlüklü görüntülenmesi için laboratuvar ortamında geliştirilen “genişletme mikroskopisi” adlı tekniği nano teknolojiye uyarlayan araştırmacılar, polimer dokuyu sulu bir jel içine yerleştirdikten sonra genişleterek normal bir mikroskopta görülmesine imkan veren bir teknik uyguladı.

Nano-yapıları üreten mevcut tekniklerin yapabileceklerinin sınırlı olduğuna dikkati çeken araştırmacılar, bir yüzeyi ışık ile oymanın ancak iki boyutlu bir yüzey yaratacağı ancak üç boyutlu yapı inşa edemeyeceğini kaydetti.

Katmanları kademeli olarak birbirinin üzerine ekleyerek üç boyutlu yapılar elde etmenin mümkün, ancak bunun oldukça yavaş ve zah-

metli olduğunu vurgulayan araştırmacılar, nano-ölçekli nesneleri doğrudan üç boyutlu yazabilen tekniklerin ise birçok uygulama için gerekli fonksiyonel özelliklerden yoksun ve polimer ile plastik özellikli materyaller açısından kısıtlı olduğunu belirtti.

Araştırmacılar ayrıca mevcut tekniklerin sadece kendi kendini destekleyen yapılar üretebildiğine işaret etti.

Bilim adamları bu mini modellerle inşa edilen yapıların, optikten ilaç sanayisine ve robot teknolojilerine kadar birçok alanda uygulanabileceğini öngörüyor.

Bu teknik, biyoloji ve malzeme bilimi laboratuvarlarının halihazırda sahip olduğu donanımı kullandığından, araştırmacılara kolay erişim olanağı sağlıyor.

POSTA

TÜRKİYE'NİN GELECEĞİNİ YETİŞTİREN BÖLGE: İAOSB

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB), faaliyete geçtiği 1990 yılından bugüne, sahip olduğu potansiyel ve yarattığı katma değer ile hem İzmir'in hem de ülkemizin önemli üretim ve istihdam üstlerinden birisi olma misyonunu başarıyla sürdürüyor. İAOSB'nin sanayicinin girişimci ruhunu ortaya koyan başarılı bir örnek olduğuna dikkat çeken Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Bölgemiz, üretim için şart olan düzenli enerji tedariği, su-atık ve çevre yönetimi, lojistik, iletişim ağları ve güvenliği ile gelişmiş ülkelerdeki işletmelere sağlanan altyapı kalitesini sunmaktadır" diye konuştu.

Gurur duydukları projelerin başında yer alan Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi hakkında da bilgi veren Uğurtaş, geleceğin nitelikli ara eleman ve mühendisleri için herkesin elini taşın altına koymasının gerektiğini söyledi. Hilmi Uğurtaş, "Amacımız, gelecekte Türk sanayisine katkı verecek çocuklarımızı yetiştirmektir. Okulumuzda tüm öğrencilerimiz yüzde 100 bursludur. Tüm ihtiyaçları Bölgemiz tarafından karşılanmaktadır. Bundan sonra da ürettiklerimizle Türkiye'nin öncü ve saygın bir sanayi üssü olma misyonumuzu devam ettireceğiz" dedi.

İAOSB, geleceğin nitelikli ara eleman ve mühendis adaylarını yetiştiriyor

Bünyesinde yer alan Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde yüzde 100 burslu eğitim veren İzmir Atatürk OSB, burada geleceğin ara elemanları ile mühendis adaylarını yetiştiriyor. İzmir Atatürk OSB'nin faaliyete geçtiği 1990 yılından bugüne, sahip olduğu potansiyel ve yarattığı katma değer ile hem İzmir'in hem de Türkiye'nin önemli üretim ve istihdam üstlerinden birisi olma misyonunu başarıyla sürdürüyor. Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Önemli projelerimizin başında Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yer alıyor. Geleceğin nitelikli ara eleman ve mühendisleri için her türlü altın koymak lazım. Tüm öğrencilerimiz yüzde 100 bursludur. Tüm ihtiyaçları bölge tarafından karşılanıyor. İAOSB'nin ürettikleriyle Türkiye'nin öncü ve saygın bir sanayi üssü oldu. Bundan böyle de sanayici-

lerinin ile birlikte bu misyonu aynen devam ettireceğiz" dedi.

"Çevre dostu bir OSB olarak faaliyet sürdürüyoruz" İAOSB'nin, sanayicinin girişimci ruhunu ortaya koyan bir örnek olduğuna dikkat çeken Hilmi Uğurtaş, "Bölgemiz, üretim için şart olan düzenli enerji tedariği, su-atık ve çevre yönetimi, lojistik imkanları, üretim

ARADA BİR HİLMİ UĞURTAŞ

postaege@posta.com.tr

YENİ YILDA MÜCADELEYE DEVAM

2019'a girdiğimiz şu günlerde tartışılması gereken iki konu vardır. İlki, 2019 ve sonrasında dünyanın gidişatı hangi yöne olacaktır? Diğer ise, Türkiye bu gidişat içinde kendini nasıl konumlandırmalıdır?

Türkiye'nin stratejik ve önemli bir ülke olduğu konusunda herkes hemfikir. Bu durumun taşıdığı sorunlar ve riskler olduğu kadar fırsatlar olacağı da bilinmektedir. Bu fırsatları yakalayarak üretim odaklı bir büyüme yakalaması çok önemlidir. Bunun için de kendi kaynaklarımızın yeterli olmadığı gerçeğinden hareketle, yabancı yatırımcıların çekmek için açık, net ve güvenli bir ortam yaratılması şarttır.

Özellikle rekabet avantajı yakalanabilecek sektörlerde odaklı bir destekleme ve yapılarca süncine girilmelidir. Yatırıma, altyapıya, güvenliğe ve sosyal hizmetlere ama en önemlisi eğitime ciddi bir yönelim gerektirecektir. Eğitilmiş bir toplum, tekrar peşinden sanalın yaşayan dünyada nerede duracağına daha doğru karar verecektir. 2019'da sürdürülebilirliğin hızla değişimin artarak sürecini şekillendirmek yanlış olmaz. Sadece değişime ayak uydurmak yetmez. Değişimin öncülük yapacak düzeyde yenilikçi olmak zorundayız. Global ekonomik tabloya bakıldığında dünyadaki tüm şirketlerin temel amacı olan karlılığı tekrar kurulumak zorunda oldukları görülmektedir. Gerek şirketlerimiz gerekse ekonomisindeki temel çimiz sürdürülebilirliktir.

İktisadi ve ulusal makro veriler ve dengeleri çok ciddi değerlendirmek zorundayız. Şirketlerimizin karşılaştığı ve karşılamaya devam edeceği ani çok ve dalgalanmalarda ne yapacağımız da çok önemlidir. Türkiye gibi ekonomisi karlı olan bir ülkede yaşadığımız göre kur, işsizlik, enflasyon, değişen mevzuatlar, hukuk alanındaki boşluk ya da eksikler, istihdam problemleri, ithal edilen emtia fiyatlarındaki değişimler, kapanan pazarlar ve ekonomi savaşları gibi pek çok dış problem olmaya devam edecektir. Önemli olan bizim kontrolü dışında olan bu durumlara karşı, şirketlerimizi ayakta tutmanın ve fırsat oluşturma büyümenin yollarını bulmamızdır. Bunun için de ister acil durum planı diyelim ister kriz yönetimi, kendi iç yapımızı sorgulayabilmemiz gereklidir. Bu tür dönemlerde, öncelikleimizi ve kritik hedeflerimizi çok güçlü bir biçimde ortaya koymalıyız. Belirlenecek kar marjı, stok seviyesi, satın alma şartları, nakit döngüsü gibi şirketin hayatiyetini belirleyecek unsurları doğru tespit etmeliyiz. Bu tespitlerde duygusallığa yer olmaması gibi gerektiriyorsanız yada kotumun gerek yoktur. Kendi objektif olmaya becereniz 2019 yılının üretim ve istihdam yaratan bir sanayişme modelinin haldini olacağı bir yıl olması dileği ile sizlerin yeni yılınız kutlar, saygılarımla sunarım.

DÜNYA

TRENLER GÜVENDE

Türkiye'nin makine üretiminde İzmir'in gurur kaynağı olan Dirim Makine, ürettiği yeni projeleriyle Türkiye'ye ilkleri kazandırmaya devam ediyor. Mustafa Dirin, "Trenlerin tekerlek aşınma sorunu ortadan kalkacak" dedi.

Dirim Makine, Türkiye'nin makine üretiminde İzmir'in gurur kaynağı olan Dirim Makine, ürettiği yeni projeleriyle Türkiye'ye ilkleri kazandırmaya devam ediyor. Mustafa Dirin, "Trenlerin tekerlek aşınma sorunu ortadan kalkacak" dedi. Dirim Makine, Türkiye'nin makine üretiminde İzmir'in gurur kaynağı olan Dirim Makine, ürettiği yeni projeleriyle Türkiye'ye ilkleri kazandırmaya devam ediyor. Mustafa Dirin, "Trenlerin tekerlek aşınma sorunu ortadan kalkacak" dedi.

"UZAKTAN KONTROL EDİYOR" Dirim Makine, Türkiye'nin makine üretiminde İzmir'in gurur kaynağı olan Dirim Makine, ürettiği yeni projeleriyle Türkiye'ye ilkleri kazandırmaya devam ediyor. Mustafa Dirin, "Trenlerin tekerlek aşınma sorunu ortadan kalkacak" dedi.

2019 'Göbeklitepe' Yılı

Dünyanın ilk ve en büyük tapınağının bulunduğu Göbeklitepe, 2019 yılına damgasını vuracak.

Neolitik döneme ait olan Şanlıurfa'daki Göbeklitepe, tarihte bilinen ilk tapınak olma özelliğini taşıyor. Bu nedenle de tarihteki ilk inancın başlangıç kaynağı olarak kabul edilen en büyük tapınak olarak kayıtlara geçmiş durumda.

Göbeklitepe'nin bir diğer önemi ise, tarihte bilinen en eski yapıttan daha da eski olması.

Örnek vermek gerekirse, Göbeklitepe'nin keşfine kadar bilinen en eski tapınak ise Malta'da bulunmakta ve 5000 yaşında. Ayrıca Stonehenge'den 7000, Mısır piramitlerinden ise 7500 yıl daha yaşlı...

Göbeklitepe'nin inşası sırasında insanoğlu bitki toplayan ve hayvanları avlayan gruplar halinde yaşamlarını sürdürüyordu. Fakat ilginç olan bir durum var ki, küçük gruplar halinde yaşayan insanların kayalık bölgelerden, büyük sütunların ve ağır taşların el arabaları ve yük hayvanları olmadan 2 kilometre taşınması neredeyse imkansızdı. Bu nedenle tarihte ilk defa insanların kalabalık bir şekilde bir arada olması gerekmişti.

Bitki toplamamanın yanı sıra hayvan avlayan insanlar mağara duvarlarına hayvan figürleri resmetmişti. Hayvan figürlerinin kabartmalı ve tek şekilde yapılması sanatsal bakışlarının farklılığını da ortaya koyuyor bu şekilde. Taşlar üzerine, akrep, tilki, boğa, yılan, yaban domuzu, aslan, turna ve yaban ördeği figürleri işlenmiş durumda. Bir kısım arkeoloğa göre bu hayvan figürleri tapınağı ziyaret eden farklı kabilelerin sembolü olarak nitelendiriliyor.

Bazı arkeologlar ise, boyları 3 ile 6 metre arasında değişen T biçimindeki sütunların stilize edilmiş insan figürleri olduklarını düşü-

nüyorlar. İnsanları temsil eden T sütunlarının ağırlıkları 40 ile 60 ton arasında değişiyor. Ayrıca sütunlar üzerinde diğerlerinden farklı olarak aşağı doğru inen şekilde işlenmiş 3 boyutlu aslan kabartması bulunuyor. Böylelikle kullanılan aslan figürleri Neolitik dönemde aslanların Anadolu'da yaşamış olma ihtimalini ortaya koyuyor.

1995 yılında Prof. Dr. Klaus Schmidt'in bilimsel danışmanlığında kazılar başladı. Arkeologlar tapınak yapılarının sıvı geçirmeyecek şekilde inşa edildiğini söylüyorlar. Bu sayede törenlerin içerikleri tam olarak bilinmese de, bir sıvı (kan, su, alkol v.b.) eşliğinde gerçekleştirildikleri fikri oluşuyor. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) 2012 yılında Göbeklitepe'yi Dünya Kültür Mirası Listesi'ne aldı.

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

A.O.S.B'de
20 YILDIR
HİZMETİNİZDEYİZ.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ

Sanayi Tesisleri Elektrik Montajı
Trafo & Enerji Nakil Hatları
Güç & Kumanda Pano İmalatları
Kompanzasyon Pano İmalatı & Bakımı
Paratoner Projelendirme, Uygulama & Bakım
Arıza Bakım Hizmetleri
Proje Ve Taahhüt
Topraklama Ölçümler & Raporlama
İç Tesisat Uygunluk Tespit & Belgelendirme
Trafo Müşavirlik & Bakım
Aydınlatma Tasarım & Uygulama

Ömer Güler Elektrik Proje Taah. Müh. Enerji Tes. San. ve Tic. Ltd. Şti.
A.O.S.B. 10022 Sokak No:2 Çiğli - İZMİR Tel: 0232 328 10 42 - Fax: 0232 328 1043
www.gulerenerji.com / info@gulerenerji.com